

JULIUSZ HR. OSTROWSKI.

KSIEGA HERBOWA
RODÓW POLSKICH

Zeszyt IX.

WARSZAWA.

SKŁAD GŁÓWNY W KSIĘGARNI ANTYKWARSKIEJ
B. BOLCEWICZA.

Plac Saski Nr. 5.

DRUK JÓZEFA SIKORSKIEGO, WARECKA № 14.

1900.

UPRASZA SIĘ O NADSYŁANIE RYSUNKÓW Z DOWODAMI.

UPRASZA SIĘ O NADSYŁANIE PRENUMERATY NA DALSZE ZESZYTY.

br. 29985

Дозволено Цензурою
Варшава, 9 Марта 1900 г.

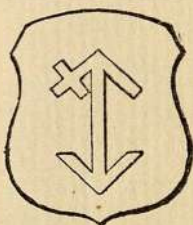
KUNA II.

— 1686 —

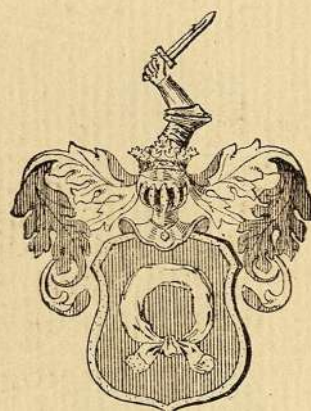
KUNA III.

— 1687 —

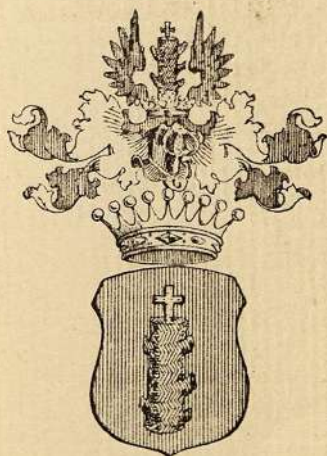
KUNIEWSKI.

— 1688 —

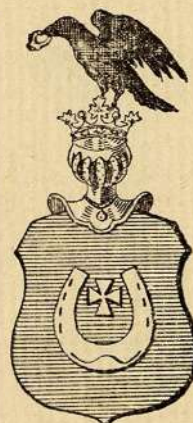
KUNOWSKI cz. Nałęcz odm.

— 1689 —

KUROPATNICKI Hrabia cz. Nieczuja odm.

— 1690 —

KUROWSKI.

— 1691 —

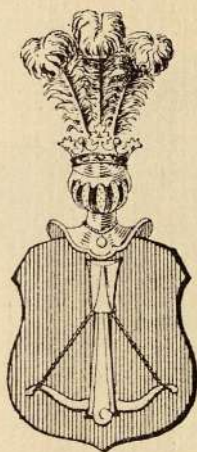
KURSEL, (*Kurssel, Curselius*).

— 1692 —

KURZENIEC cz. Bogorya odm.

— 1693 —

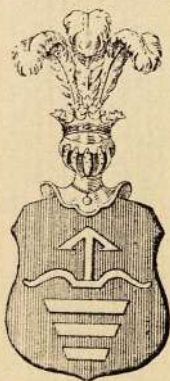
KUSZA I.

— 1694 —

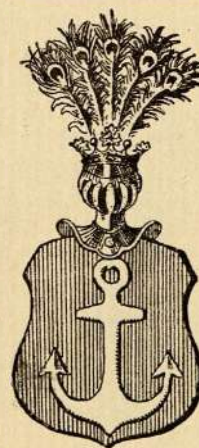
KUSZA II.

— 1695 —

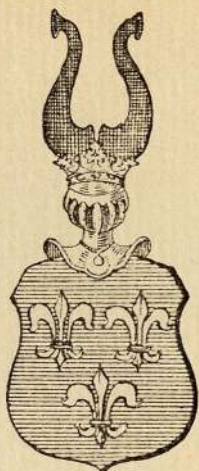
KUSZA III.

— 1696 —

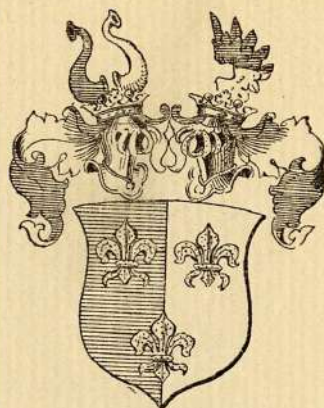
KWIATKOWSKI.

— 1697 —

KYKIERYC I, (*Köckeritz*) cz. Gozdawa odm.

— 1698 —

KYKIERYC II Baron.

— 1699 —

LABOR.

— 1700 —

LACHNICKI, Miesiąc i Strzała cz. Sas odm.

— 1701 —

LACKI, Smok.

— 1702 —

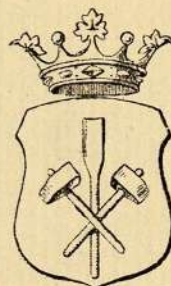
LACKI II.

— 1703 —

LACYOŻY.

— 1704 —

LAKOWSKI.

— 1705 —

LAMAR, Lamara, Lamare, Lamaire.

— 1706 —

LANCKOROŃSKI Hrabia cz. Zadora odm.

— 1707 —

LANDSBERG.

— 1708 —

LANDSZAFT.

— 1709 —

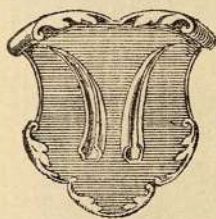
LANGEN, Lange cz. Przyjaciół odm.

— 1710 —

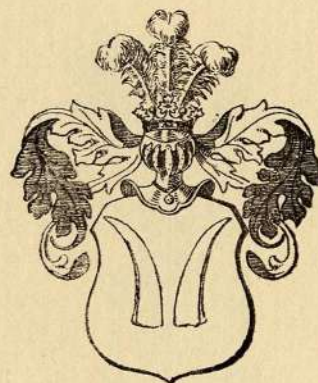
LARYSZA I, Larysz, Boryszow, Gleszyn.

— 1711 —

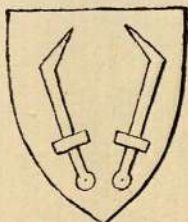
LARYSZA II.

— 1712 —

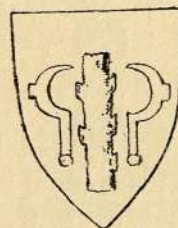
LARYSZA III.

— 1713 —

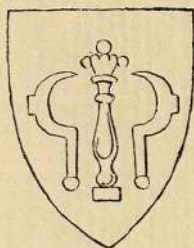
LARYSZA IV.

— 1714 —

LARYSZA V.

— 1715 —

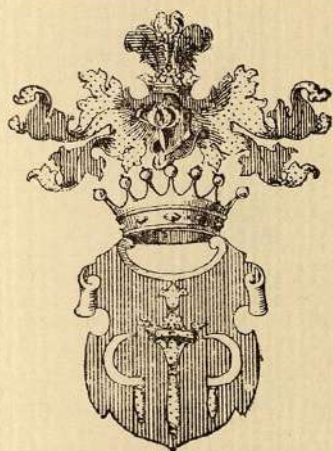
LARYSZA VI.

— 1716 —

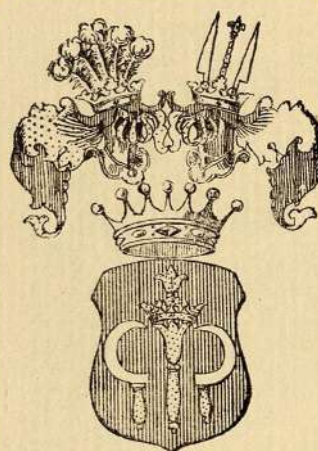
LARYSZA VII.

— 1717 —

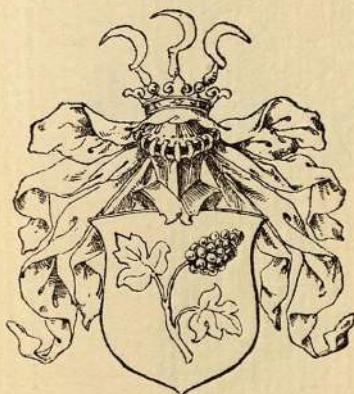
LARYSZA VIII.

— 1718 —

LARYSZA IX.

— 1719 —

LARYSZA X.

— 1720 —

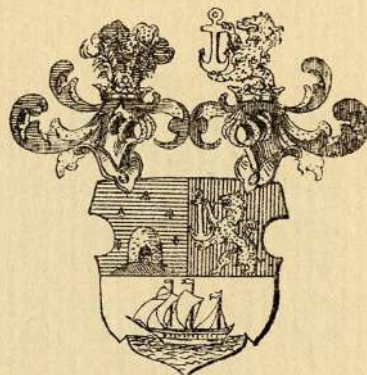
LASKARYS.

— 1721 —

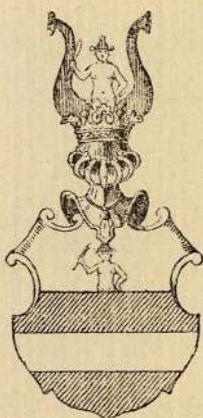
LASKI.

— 1722 —

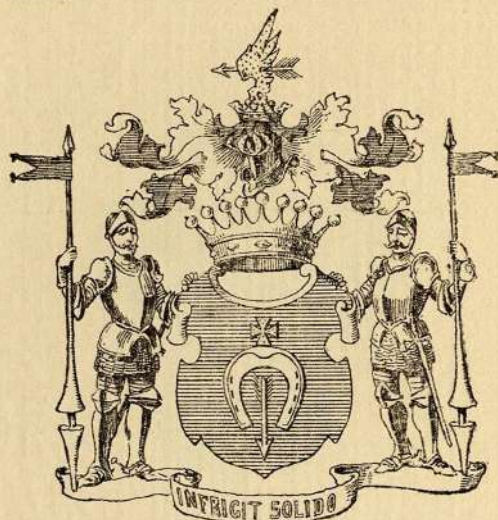
LASKIEWICZ I.

— 1723 —

LASKIEWICZ II.

— 1724 —

LASOCKI Hrabia cz. Dołęga odm.

— 1725 —

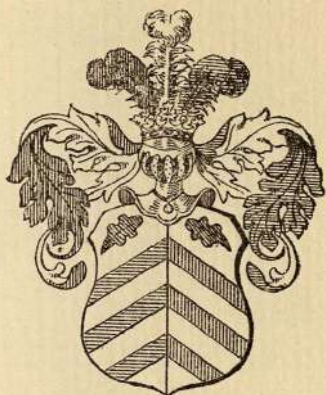
LATALSKI Hrabia cz. Prawdzie odm.

— 1726 —

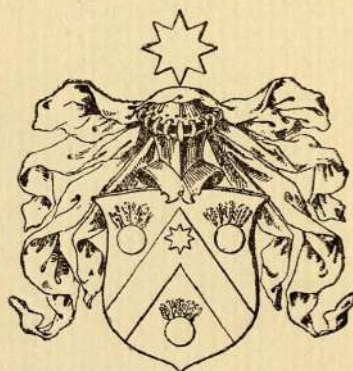
LAUDAŃSKI, Lawdański.

— 1727 —

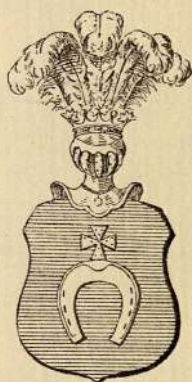
du LAURANS.

— 1728 —

LAUSON, (*Lawson*).

— 1729 —

LAWDBOR cz. Pobóg odm.

— 1730 —

LAZUR.

— 1731 —

LEBEL, (*Loebel, Leubel*).

— 1732 —

LEBEN, (*Loeben*).

— 1733 —

LEDOCHOWSKI Hrabia cz. Szaława odm.

— 1734 —

LEGENDORF I, (*Logendorf*).

— 1735 —

LEGENDORF II, (*Lehndorf*).

— 1736 —

LEICZ, (*Leitsch*).

— 1737 —

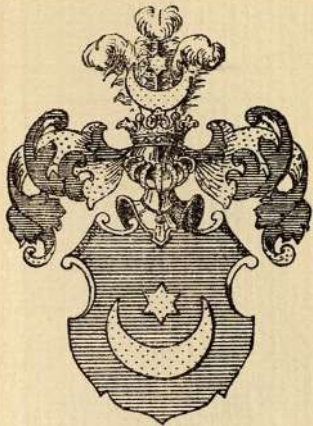
LELEWEL, (*Loelhoeffel*).

— 1738 —

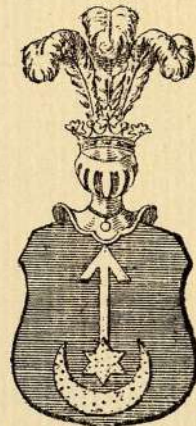
LELIWA I, *Leliwczyk*.

— 1739 —

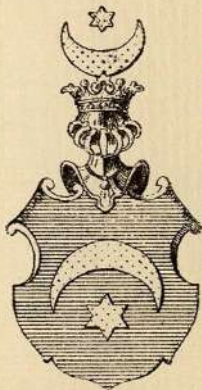
LELIWA II.

— 1740 —

LELIWA III.

— 1741 —

LELIWA IV.

— 1742 —

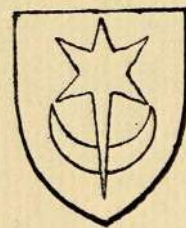
LELIWA V.

— 1743 —

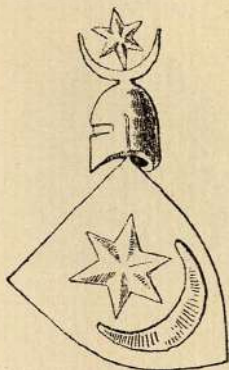
LELIWA VI.

— 1744 —

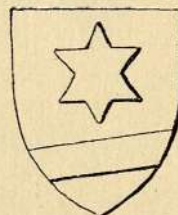
LELIWA VII s XIV w.

— 1745 —

LELIWA VIII $\approx$ XIV w.

— 1746 —

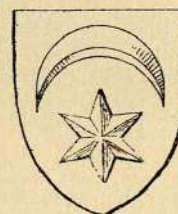
LELIWA IX $\approx$ XIV w.

— 1747 —

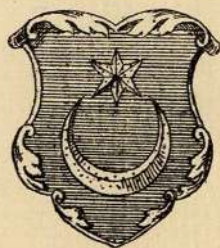
LELIWA X $\approx$ XV w.

— 1748 —

LELIWA XI.

— 1749 —

LELIWA XII $\approx$ XVI w.

— 1750 —

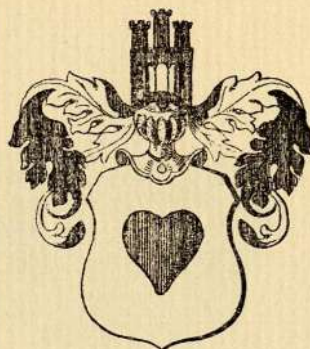
LELIWIN.

— 1751 —

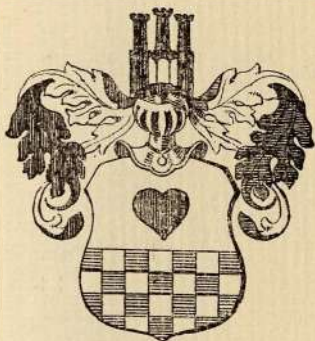
LEMKE I.

— 1752 —

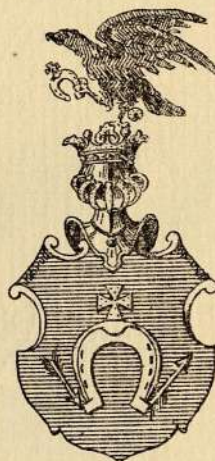
LEMKE II, (*Lemcke*).

— 1753 —

LEMNICKI cz. Jastrzębiec odm.

— 1754 —

LENKIEWICZ cz. Pobóg odm.

— 1755 —

LEPARSKI.

— 1756 —

LERCHENFELD.

— 1757 —

LESKI.

— 1758 —

LESSEL.

— 1759 —

LESSER Hrabia.

— 1760 —

LESSER II Baron.

— 1761 —

LESYR, (*Lesseur*).

— 1762 —

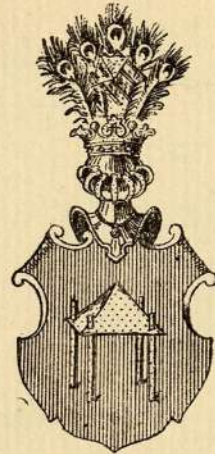
LESTWICZ, (*Lestwitz*).

— 1763 —

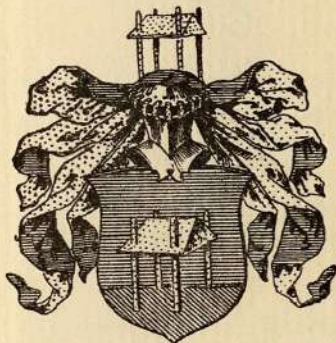
LESZCZYC I, Laska, Laski, Bróg, Brożek.

— 1764 —

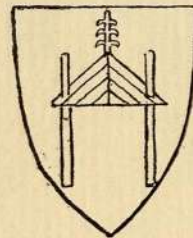
LESZCZYC II.

— 1765 —

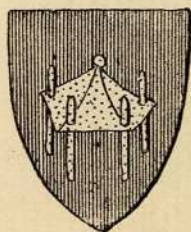
LESZCZYC III, (*Leschitz, Leschke*).

— 1766 —

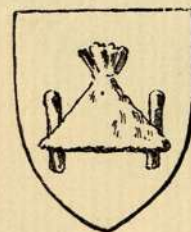
LESZCZYC IV.

— 1767 —

LESZCZYC V.

— 1768 —

LESZCZYC VI.

— 1769 —

LESZCZYŃSKI cz. Wieniawa odm.

— 1770 —

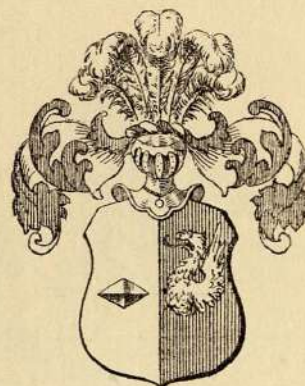
LESZCZYŃSKI Hrabia cz. Abdank odm.

— 1771 —

LESZCZYŃSKI cz. Pomian odm.

— 1772 —

LESZNOWSKI.

— 1773 —

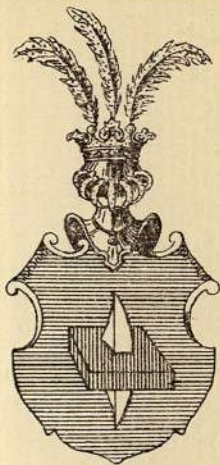
LEŚKIEWICZ.

— 1774 —

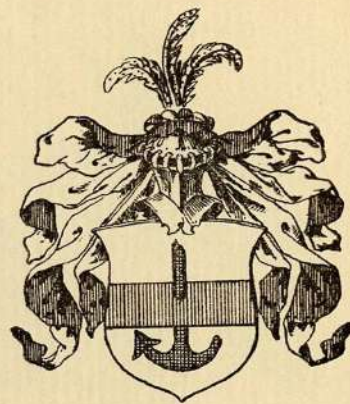
LEŚNIEWSKI cz. Grzymała odm.

— 1775 —

LETAW I, (*Lettaw, Lettow*).

— 1776 —

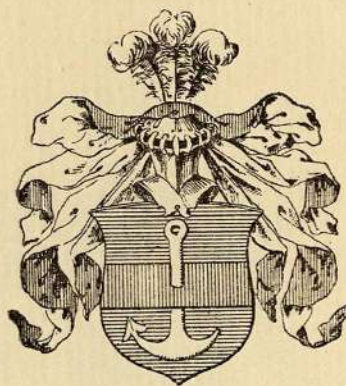
LETAW II.

— 1777 —

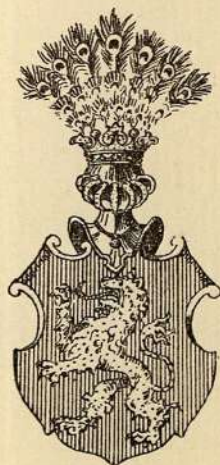
LETAW III.

— 1778 —

LETAW IV.

— 1779 —

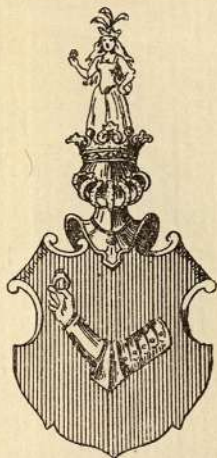
LEW ŻÓŁTY.

— 1780 —

LEW Z LAUREM.

— 1781 —

LEWALT I, Elsen, (*Lehwaldt Oelsen*).

— 1782 —

LEWALT II.

— 1783 —

LEWANIDOW.

— 1784 —

LEWART I, Walny.

— 1785 —

LEWART II.

— 1786 —

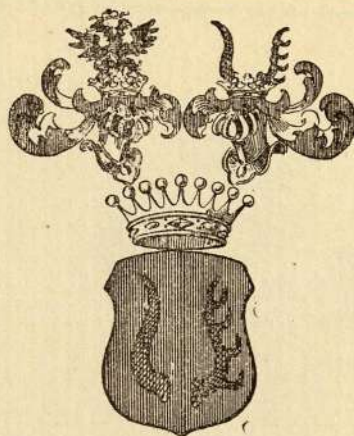
LEWART III *z* XV w.

— 1787 —

LEWARTOWSKI Baron.

— 1788 —

LEWICKI Hrabia cz. Rogala odm.

— 1789 —

LEWICKI II.

— 1790 —

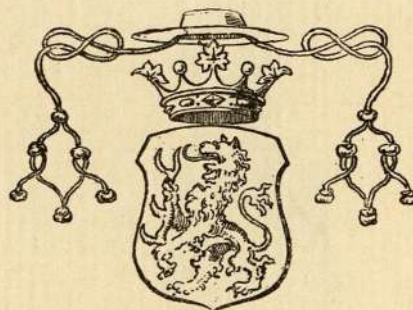
LEWICKI III cz. Rawa odm.

— 1791 —

LEWIECKI.

— 1792 —

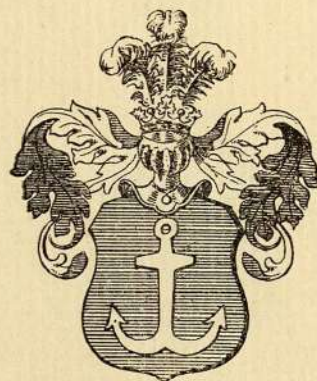
LEWIŃSKI.

— 1793 —

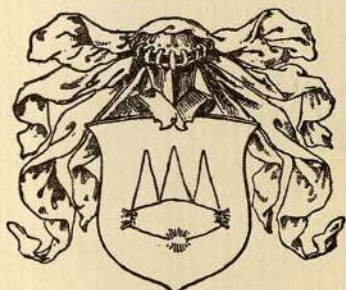
LEWIŃSKI II.

— 1794 —

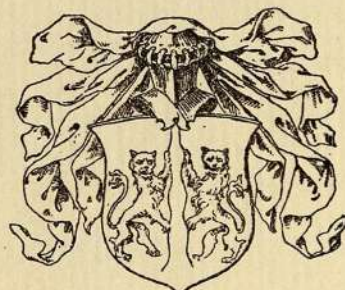
LEWKOWICZ.

— 1795 —

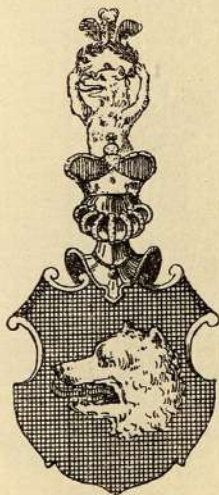
LICHTENSTEIN.

— 1796 —

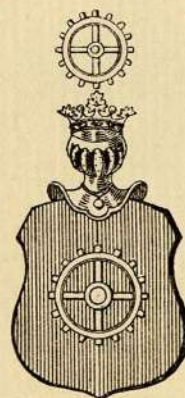
LICHTENWALD, (*Lichtenwalde*).

— 1797 —

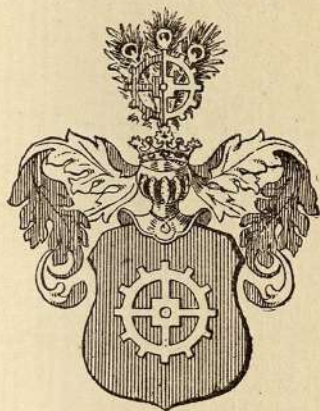
LICHTFUS, Litfus.

— 1798 —

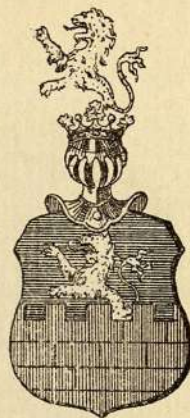
LICHTYAN I, (*Lichtenhayn*).

— 1799 —

LICHTYAN II.

— 1800 —

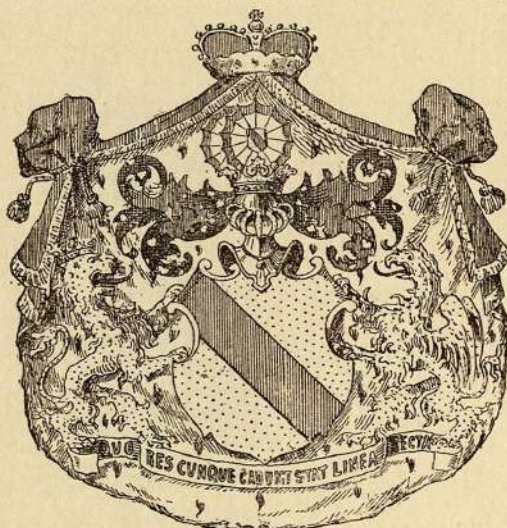
LICHTYAN III, cz. Prawdzic odm.

— 1801 —

LIGER, (*Lueger*).

— 1802 —

LIGNE de Książ.

— 1803 —

LILIA.

— 1804 —

LILIE.

— 1805 —

LILIORÓG.

— 1806 —

LIMONT I.

— 1807 —

LIMONT II.

— 1808 —

LIMOŹEŃCZYK.

— 1809 —

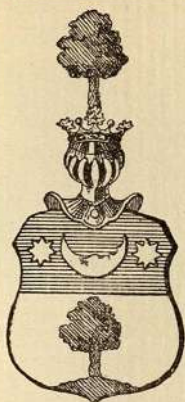
LINDA, (*Linde*).

— 1810 —

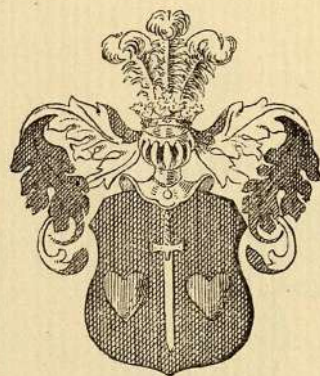
LINDENOWSKI cz. Lew odm.

— 1811 —

LINGENAU.

— 1812 —

LINIEWSKI cz. Przyjaciół odm.

— 1813 —

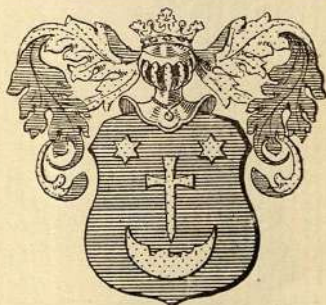
LINKIEWICZ.

— 1814 —

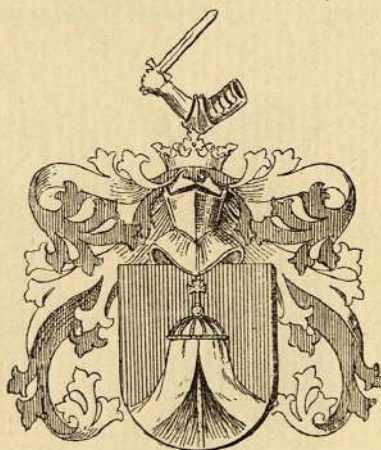
LIPiŃSKI I.

— 1815 —

LIPiŃSKI II.

— 1816 —

LIPiŃSKI III.

— 1817 —

LIRO, (*Lyro*).

— 1818 —

LIS I, Lisy, Lisowie, Murza, Strępacz.

— 1819 —

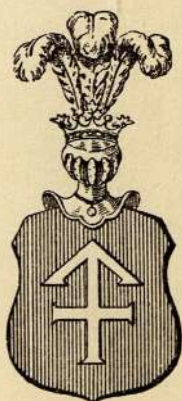
LIS II.

— 1820 —

LIS III.

— 1821 —

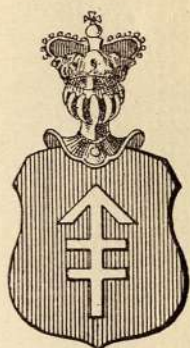
LIS IV.

— 1822 —

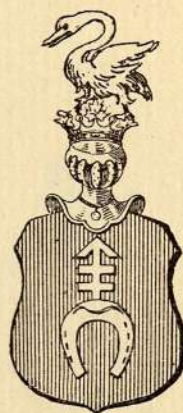
LIS V.

— 1823 —

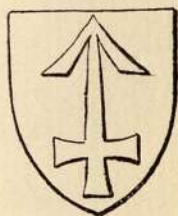
LIS VI.

— 1824 —

LIS VII.

— 1825 —

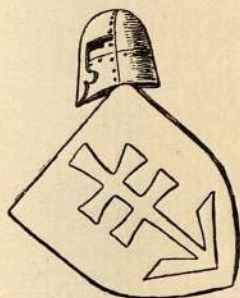
LIS VIII *≈ XIII w.*

— 1826 —

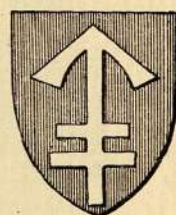
LIS IX.

— 1827 —

LIS X *≈ XV w.*

— 1828 —

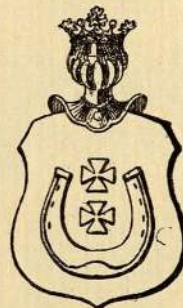
LIS XI *≈ XV w.*

— 1829 —

LISICKI cz. Gryzima odm.

— 1830 —

LISOWIDZKI.

— 1831 —

LISOWSKI I cz. Przeginia odm.

— 1832 —

LISOWSKI II cz. Przeginia odm.

— 1833 —

LISOWSKI III cz. Ślepowron odm.

— 1834 —

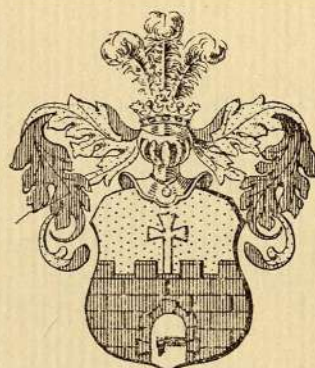
LISTOWSKI.

— 1835 —

LITYŃSKI cz. Grzymała odm.

— 1836 —

LITYŃSKI II.

— 1837 —

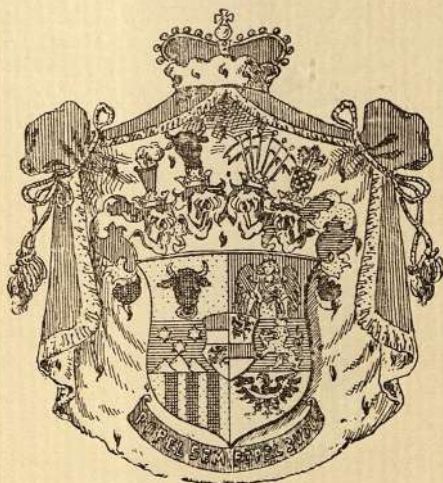
LIWEN, (*Lieven*).

— 1838 —

LIZANDER, (*Lysander*).

— 1839 —

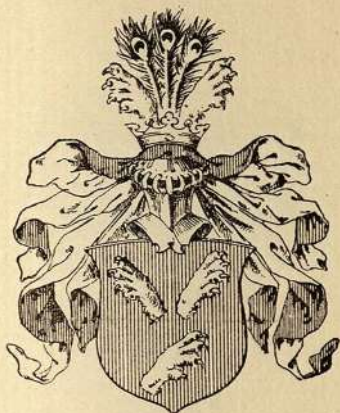
LOBKOWIC Książę (*Lobkowitz*).

— 1840 —

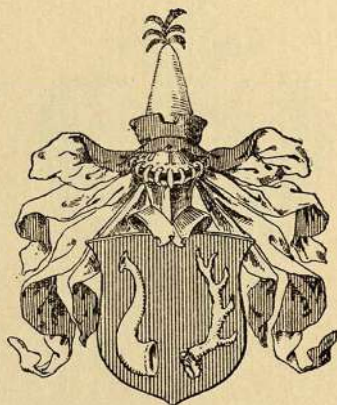
LOCHMAN.

— 1841 —

LODE.

— 1842 —

LOKA, (*Locke*) cz. Rogala odm.

— 1843 —

LOKCY, (*Locci*).

— 1844 —

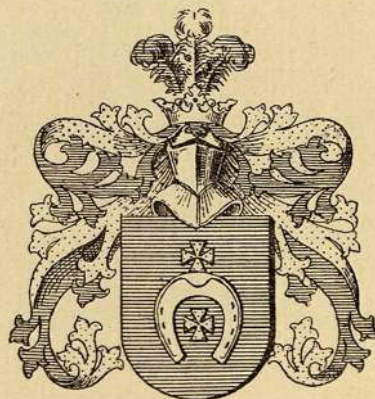
LOSA, Lossa, Lossow.

— 1845 —

LOTARYŃCZYK.

— 1846 —

LUBICZ, Luba, Łuba, Lubow.

— 1847 —

LUBICZ II.

— 1848 —

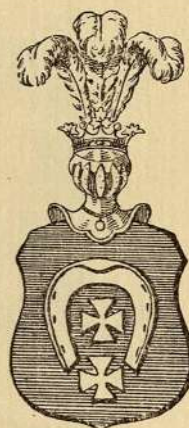
LUBICZ III.

— 1849 —

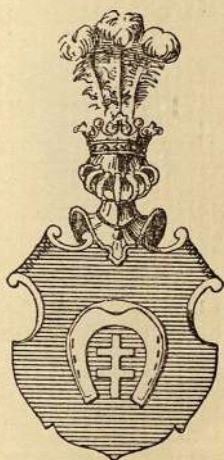
LUBICZ IV.

— 1850 —

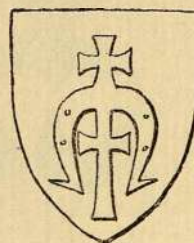
LUBICZ V.

— 1851 —

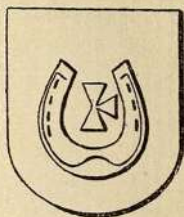
LUBICZ VI.

— 1852 —

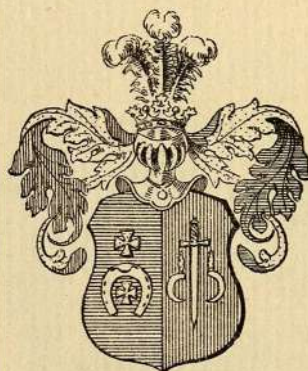
LUBICZ VII.

— 1853 —

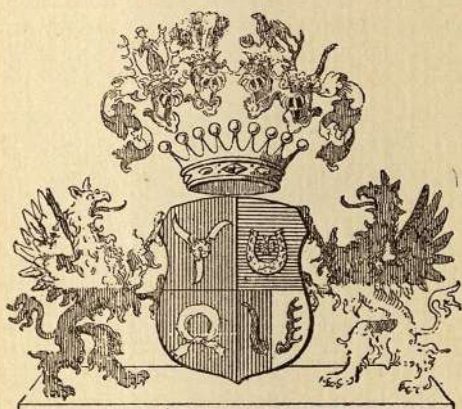
LUBCZA.

— 1854 —

LUBICZOBRA.

— 1855 —

LUBIENIECKI Hrabia cz. Rola odm.

— 1856 —

LUBLINIEC.

— 1857 —

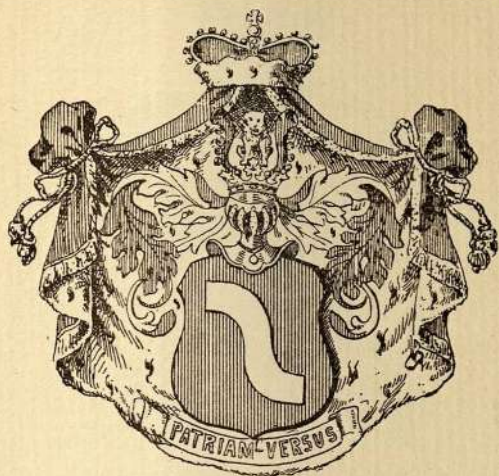
LUBOCKI I.

— 1858 —

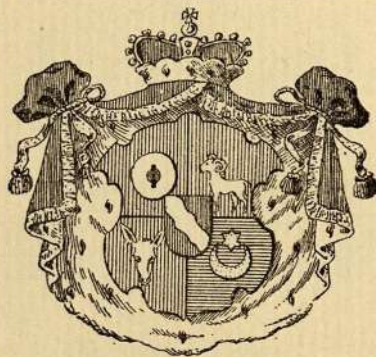
LUBOCKI II.

— 1859 —

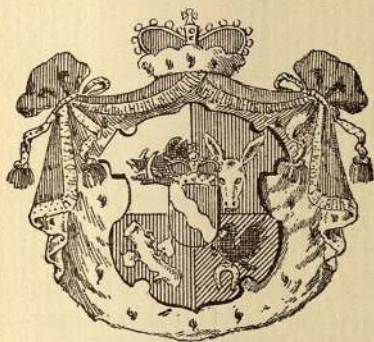
LUBOMIRSKI I Książę cz. Sreniawa odm.

— 1860 —

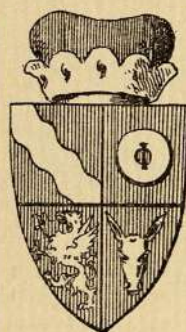
LUBOMIRSKI Książę II.

— 1861 —

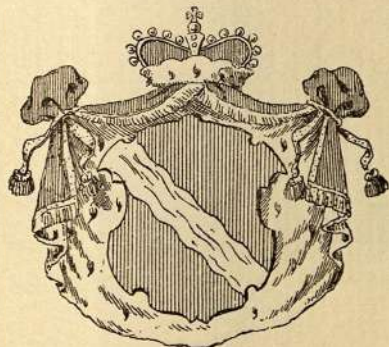
LUBOMIRSKI Książę III.

— 1862 —

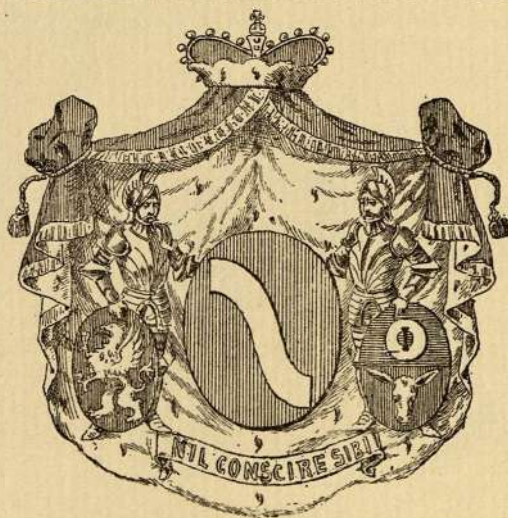
LUBOMIRSKI Książę IV.

— 1863 —

LUBOMIRSKI Książę V.

— 1864 —

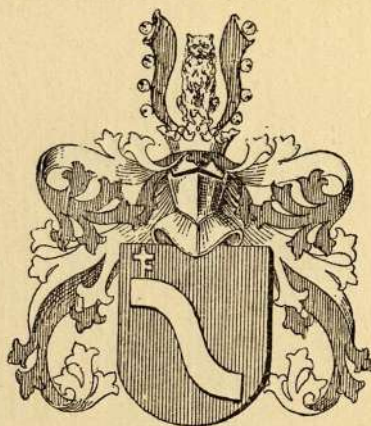
LUBOMIRSKI Książę VI.

— 1865 —

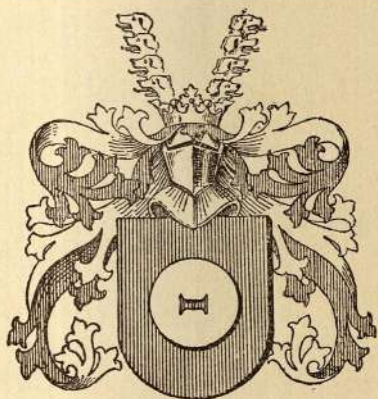
LUBOMIRSKI Książę VII.

— 1866 —

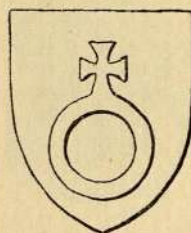
LUBOMIRSKI Książę VIII.

— 1867 —

LUBOWIECKI, Lubowieski cz. Paprzyca odm.

— 1868 —

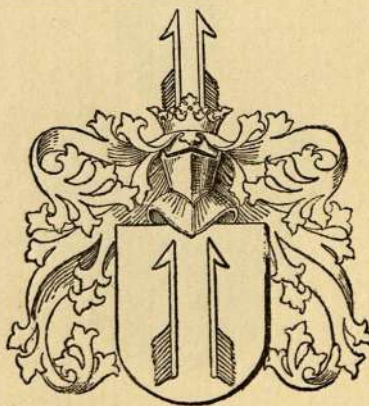
LUBOWŁA, Lubomla, Błóżyna, Błoziny.

— 1869 —

LUBOWSKI I.

— 1870 —

LUBOWSKI II.

— 1871 —

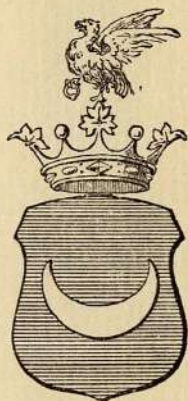
LUDWIG, Ludewig Baron.

— 1872 —

LUDZISKO.

— 1873 —

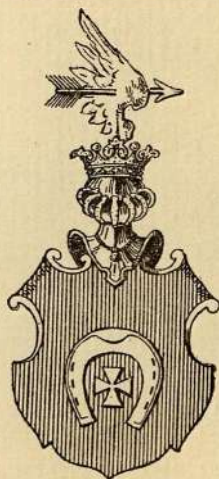
LUNNOW.

— 1874 —

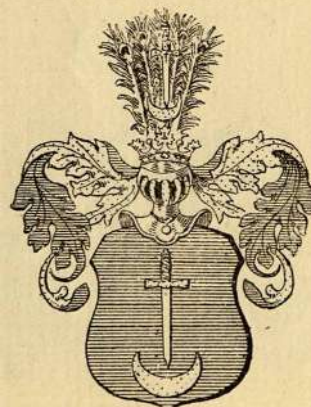
LUPUS.

-- 1875 —

LUREŃSKI cz. Tępa Podkowa odm.

— 1876 —

LUTOMSKI cz. Księżyc z mieczem.

— 1877 —

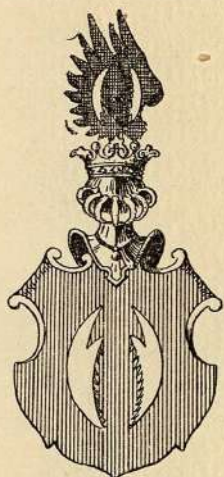
LUTOSTAŃSKI cz. Ślepowron odm.

— 1878 —

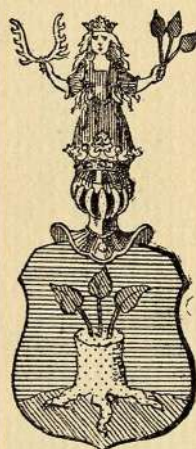
LUTOWSKI.

— 1879 —

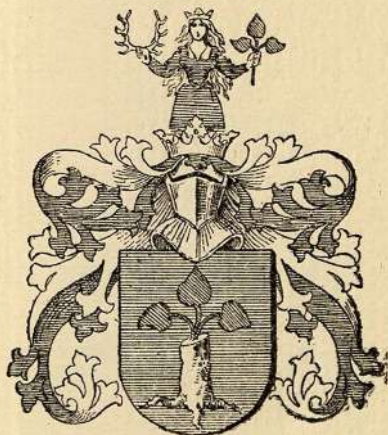
LUZIAŃSKI, Luzyański.

— 1880 —

LUZIŃSKI I.

— 1881 —

LUZIŃSKI II.

— 1882 —

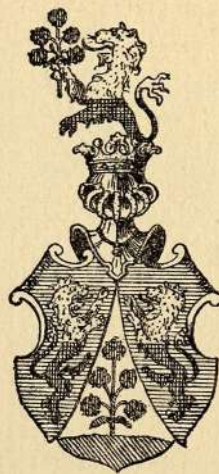
LUZIŃSKI III pierwotny czyli v. Wolde.

— 1883 —

LWOSERD cz. Abdank od m.

— 1884 —

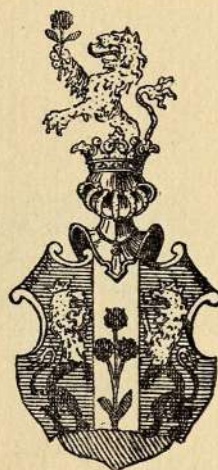
LWY RÓŻYCZKI I.

— 1885 —

LWY RÓŻYCZKI II.

— 1886 —

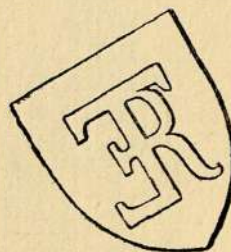
LWY RÓŻYCZKI III.

— 1887 —

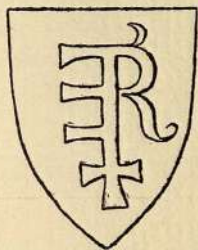
ŁABĘDŹ I, Skrzynno, Skrzyńscy, Junosza.

— 1888 —

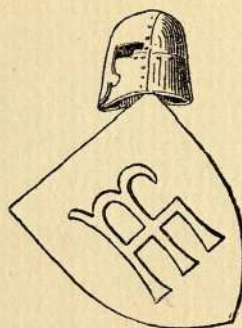
ŁABĘDŹ II.

— 1889 —

ŁABĘDŹ III.

— 1890 —

ŁABĘDŹ IV *z XIII w.*

— 1891 —

ŁABĘDŹ V *z XV w.*

— 1892 —

ŁABĘDŹ VI *z XV w.*

— 1893 —

ŁABĘDZIK.

— 1894 —

ŁABĘDZIOGROT.

— 1895 —

ŁADA I, Ładzic, Mancz.

— 1896 —

ŁADA II.

— 1897 —

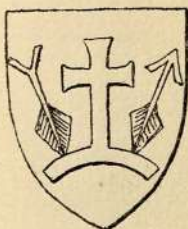
ŁADA III.

— 1898 —

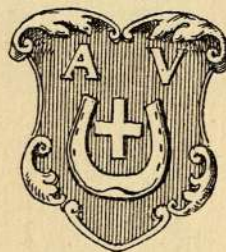
ŁADA IV.

— 1899 —

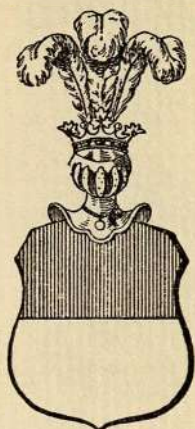
ŁADA V ≈ XV w.

— 1900 —

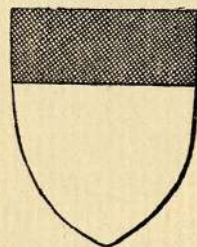
ŁADA VI.

— 1901 —

ŁAGODA I, Wierzyrkowa, Połańcze.

— 1902 —

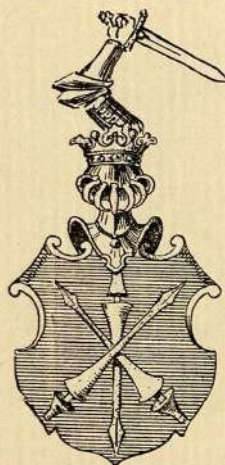
ŁAGODA II.

— 1903 —

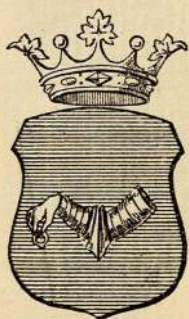
ŁAGODA III.

— 1904 —

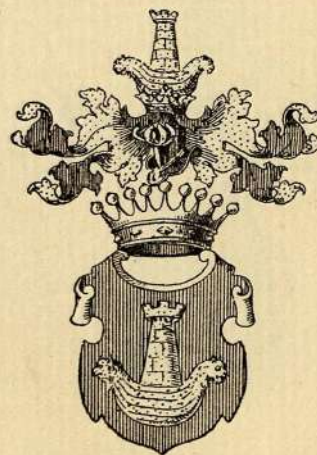
ŁAPCZYŃSKI cz. Jelita odm.

— 1905 —

ŁASKA.

— 1906 —

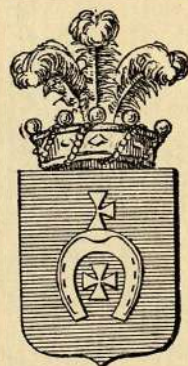
ŁASKI Hrabia cz. Korab odm.

— 1907 —

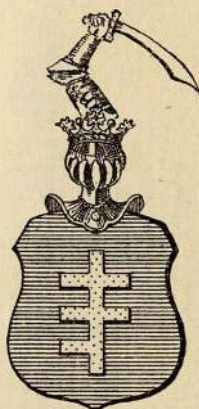
ŁASKO, Chłasko, Hłasko cz. Leliwa odm.

— 1908 —

ŁAZOWSKI Baron cz. Krzywda odm.

— 1909 —

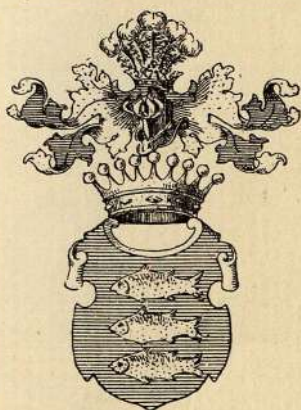
ŁACKI I cz. Pilawa odm.

— 1910 —

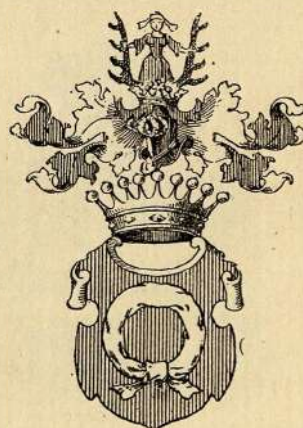
ŁACKI II, (Łoncki) cz. Korzbok odm.

— 1911 —

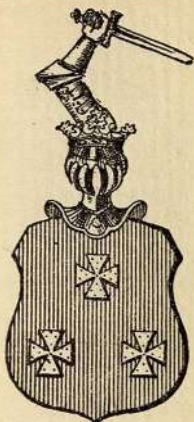
ŁACKI III Hrabia cz. Korzbok odm.

— 1912 —

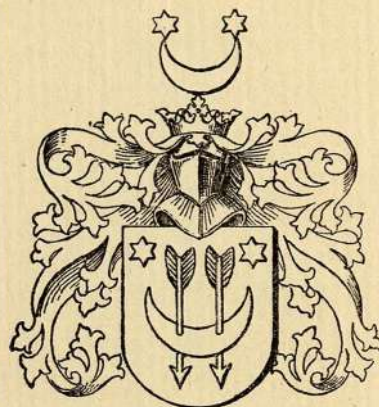
ŁACZYŃSKI Hrabia cz. Nałęcz odm.

— 1913 —

LEBIŃSKI, Lebiński cz. Szaława odm.

— 1914 —

LEBIŃSKI II, Lebiński.

— 1915 —

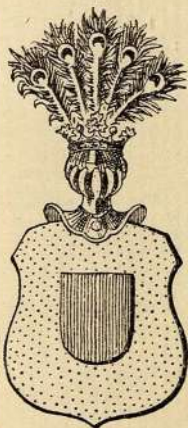
ŁEKNO I, Lekna.

— 1916 —

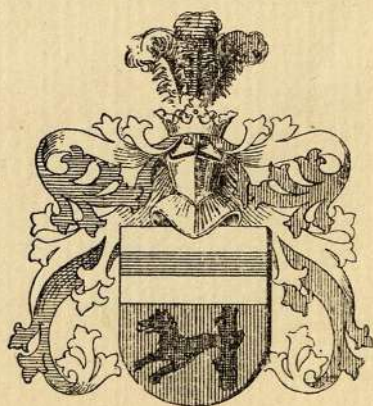
ŁEKNO II.

— 1917 —

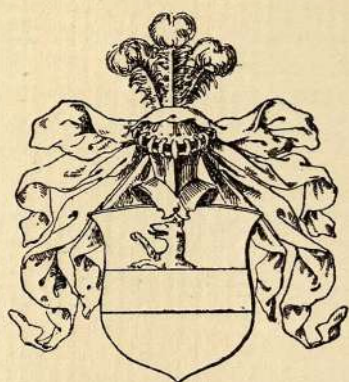
ŁĘSKI I, Lendzki, Lencki cz. Janina odm.

— 1918 —

ŁĘTOWSKI I, (*Lantoske, Lantow, Lantosch*).

— 1919 —

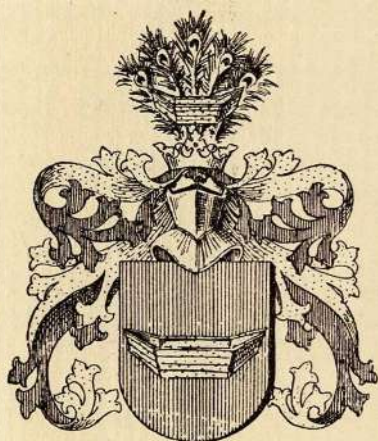
ŁĘTOWSKI II.

— 1920 —

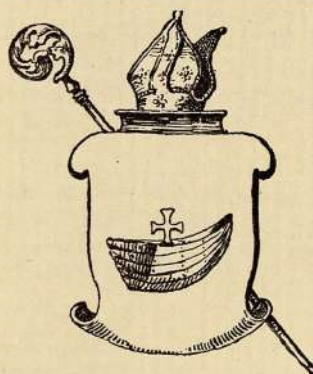
ŁĘTOWSKI III.

— 1921 —

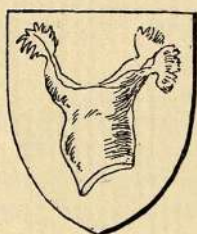
ŁODZIA I, Lodzie.

— 1922 —

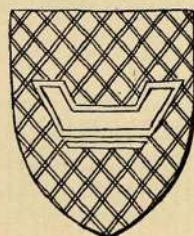
ŁODZIA II.

— 1923 —

ŁODZIA III ≈ XIV w.

— 1924 —

ŁODZIA IV ≈ XIV w.

— 1925 —

LABOR. — W polu czerwonym — na srebrnym gryfie wspiętym mniejsza tarcza, na której w polu błękitnym — trzy złote pszczoły: jedna i dwie. Nad hełmem w koronie pięć piór strusich, boczne błękitne, następne srebrne, a środkowe czerwone. Godło na czerwonej wstędze: LABOR OMNIA VINCIT. Labry z prawej strony czerwone podbite srebrem, z lewej błękitne podbite złotem. Nadany Karolowi Mojcho (Moycho), rzeczywistemu radcy stanu; na mocy decyzji heroldy cesarstwa rosyjskiego z d. 19 Lutego r. 1873 Karol Mojcho, syn Wacława, zapisany do szlachty polskiej gubernii warszawskiej, na mocy zaś dyplomu z 20 Stycznia r. 1882 podpisanego przez Aleksandra III, cesarza rosyjskiego i króla polskiego otrzymał dla siebie i potomstwa herb z nazwą Labor. *Kos. V. 283; Dyplom oryg. u rodujny.*

LACHNICKI, Miesiąc i Strzała cz. Sas odm. — W polu czerwonym — nad półksiężycem złotym strzała żelźcem na dół. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Początek odmiany niewiadomy. Przysługuje Lachnickim z Lachowa w wilkomierskim i Snitowskim na Wołyniu. *Nies. VIII; Kos. IV. 327; Bork.*

LACKI albo Smok. — W polu czerwonym — pod krzyżem kawalerskim złotym z prawej strony smok skrzydlaty, w połowie prawej srebrny w lewej czarny. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Herb przyniesiony z Moskwy w XVI stuleciu przez Zawichojskiego czy Zawichorskiego polskiego pochodzenia, zwanego w Moskwie Lackim. *Pap. ; Okol. ; Kojat. ; Nies.*

LACKI II. — W polu czerwonym — pod krzyżem kawalerskim złotym z lewej strony u góry, smok czarny. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Odmiana poprzedniego. *Kojat. ; Nies.*

LACYOZY. — Na tarczy czterodzielnej w polach I i IV złotych — orzeł czarny ukoronowany, w II i III błękitnych — trzy pięciopromienne złote gwiazdy, dwie i jedna. Nad hełmem korona. Labry z prawej strony czarne, z lewej błękitne — podbite złotem. Herb Antoniego Lacyozego, indygenowanego podczas sejmu 20 Kwietnia r. 1673 przez Jana Kazimierza, króla polskiego — data oblaty dyplomu 28 Czerwca r. 1690. *Małach. ; Nies. przyp. ; Riet. ; Bork. ; Czarn. ; M. kor. ks. 216 f. 168.*

LAKOWSKI. — W polu barwy niewiadomej — jakby wiośło z dwoma młotami ukośnie skrzyżowanymi — trzema rękojeściami na dół. Nad hełmem korona. Początek herbu niewiadomy; herb ten miał przysługiwać Lakowskim już w przeszłym stuleciu. Lakowscy w sieradzkim w XVII stuleciu. *Z pieczętki rodzinnej. Bork. ; zapiski WP. Dziadulewica.*

LAMAR, Lamara, Lamare, Lamaire. — Na tarczy ściętej w polu górnym czerwonym — orzeł srebrny ukoronowany trzymający berło i miecz; w dolnym zaś błękitnym — srebrny krzyż jerozolimski. Nadany 12 Listopada r. 1726 przez Augusta II, króla polskiego wraz z indygenatem Piotrowi Lamare, generał adjutantowi JKM, który przedstawił dyplom na szlachectwo z r. 1578 przez Stefana Batorego podpisany, nadający tytuł kawalera złotej ostrogi przodkowi jego Franciszkowi, szlacheicowi neapolitańskiemu. *M. Kor. ks. 224 f. 291; Bork. ; zapiski WP. Jackowskiego.*

LANCKORŃSKI Hrabia cz. Zadora odm. — Na tarczy pięciodzielnej w polach I i IV czerwonych — ukoronowany orzeł złoty, w II i III błękitnych — złota lwia głowa ziejąca płomieniem, w V błękitnym — wspięty lew złoty ukoronowany z mieczem w prawej łapie. Nad koroną hrabiowską dwa hełmy ukoronowane, w pierwszym orzeł złoty w lewo, w drugim pół lwa złotego ukoronowanego z mieczem w prawej łapie. Labry błękitne podbite złotem. Godło: FLAMMANS PRO RECTO. Herb rodziny małopolskiej z Lanckorony, w kronikach piszącej się z Brzezia; otrzymali tytuł hrabiowski świętego państwa rzymskiego r. 1355 od Karola IV, uznani w Polsce. Potwierdzenie tytułu w Austrii nastąpiło r. 1783, w Rosji 1824. *Krom. ; Dług. ; Pap. ; Okol. ; Nies. ; Bork. ; Sieb. IV. 14. 91; Jabł. 180.*

LANDSBERG. — W polu złotym — na czerwonym pasie krata ukośna (*fretté*), ze srebrnych krokwi. Nad hełmem bez korony psia szyja z obrożą czerwoną w kratkę ukośną. Labry czerwone podbite złotem. Herb rodziny niemieckiej nadreńskiej Landsberg von Velen, z której gałąź już w XVI stuleciu w prowincjach nadbałtyckich osiadła. Wilhelm, należący do zakonu krzyżackiego, lennikiem był Zygmunta III, króla polskiego w Inflantach — znajdowali się w upitskim. *Fahne, Geschichte der Westphalischen Geschlechten Sieb. III. 277, III. 11 tekst i tabl. ; Kurap. ; Małach. ; Bork.*

LANDSZAFT. — W polu czerwonym — na srebrnej fali — złoty korab z masztem i żaglem oraz z wieżą w tyle na lewo. Nad koroną szlachecką ręka zbrojna z pałaszem. Nadany wraz nobilitacją, Karolowi Landszaftowi, porucznikowi chorągwi węgierskiej łaski wielkiej koronnej, przez Stanisława Augusta, króla polskiego r. 1790; potwierdzenie nastąpiło 16 Stycznia 1792. *Vol. Leg.; Kanc. ks. 98 f 201; Bork.*

LANGEN, Lange cz. Przyjaciół odm. — W polu srebrnym — serce czerwone prawo-ukośnie na dół przeszyte strzałą z opierzeniem czerwonym, a żeleźcem złotym. Nad hełmem dwa skrzydła: srebrne i czerwone. Labry czerwone srebrem podbite. Herb rodziny polskiego pochodzenia w Prusiech, mylnie *Obroną* przez heraldyków niemieckich zwany. *Sieb. VI. 4. 29; Kneschke; Riet.*

LARYSZ I, Larysza, Boryszow, Gleżyn, Gleszyn. — W polu czerwonym — dwa lemiesz srebrne, czy kroje, czy też noże, końcem do góry ostrzem do siebie. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Labry czerwone podbite srebrem. Jeden z najstarszych herbów pochodzenia szlacheckiego. Z zapisek sądowych okazuje się, że herb ten miał dwa zawołania: Larysza, Gleżyn, a nawet trzecie Borissove. Z zestawienia zapisek Nr. 973, 360, 899, 1334 i 830 widzimy, że Mikołaj i Piotr z Chechła, mający jeden herb, podają go raz jako Borissove, drugi raz jako Gleżyn, a wreszcie jako Larysz. Różnice w opisie są nieznaczne, i pochodzą albo z winy herbownych albo pisarza sądowego, co się często zdarzało. W herbarzach niemieckich herb Larysz (Larisch) przedstawia berło między dwoma nożami do winnicy (*weinnmesser*) — w zapiskach naszych spotykamy noże do wina same albo w połączeniu z ostrzewiem między niemi, który odpowiada berłu szlacheckiego Larysza. Pisownia *cultellos vineos* w zapisce r. 1334 jest poprawna, *cultelli una* albo *unitorum*, albo *vinctorum* należy uważać za błędne odczytanie lub błąd pisarza sądowego. *Dług.: Biel.: Papr.: Nies.; Ulan.: Sieb. IV. 14; Mał.; Piek.*

LARYSZ II. — W polu czerwonym — kroje czy lemiesz od siebie. Odmiana poprzedniego. *Ambr.; Heraldyka Piek.*

LARYSZ III. — Odmiana poprzednich nie wiele różniąca się od opisu Dachnowskiego. *Heraldyka Piek.*

LARYSZ IV. — W polu czerwonym — dwa noże załamane do siebie. Podajemy najstarszą formę tego herbu według rysunku zdjętego w opactwie łędzkim. Zastrzedz tu jednak wypada, że herb w Łędzie łatwo może być herbem zagranicznym również jak inne tam figurujące. Wiadomo że zakonnicy łędzcy byli sprowadzani z Niemiec, Westfalii i nad Renu; prawdopodobnem jest, że między herbami łędzkimi mogły znajdować się godła rodzin niemieckich, których członkowie byli opatami klasztoru. Można wymienić trzy rodziny westfalskie von der Haer, Tenkink, Volner które nosiły dwa noże krzywe na tarczy, ostrzami do siebie zwrócone. Inne jeszcze herby łędzkie również należą do herbów westfalskich, co potwierdza powyższe przypuszczenie. Zaznaczyć wypada jeszcze, że zgodzić się nie możemy z prof. Piekosińskim na to, że szlachcie obcy bez formalnego nadania indygenatu w Rzeczypospolitej nie miał prawa do herbu w Polsce. Taki porządek dopiero najwcześniej w XVI, a właściwie w XVII stuleciu ustalony został.

LARYSZ V. — Na tarczy ostrzew między nożami. Odmiana według zapisek sądowych z XV wieku, zbliżająca się do dzisiejszego typu na Szląsku, z tą różnicą że pień zamieniono na berło lub odwrotnie. *Ulan.*

LARYSZ VI. — W polu czerwonym — berło między sierpami. Według Sztambuchu szląskiego Paprockiego. *Heraldyka Piek. 185.*

LARYSZ VII. — Berło między sierpami. Forma niniejsza berła między sierpami jest poprawna, a tak się przedstawiał do XVII wieku herb hrabiowski i baronowski Laryszów na Szląsku i w Galicyi; przeciwnie forma w której berło przewleczone jest przez koronę wytworzyła się wskutku niejasnych opisów i rysunków. Tak twierdzi Siebmacher *IV. 11. tekst 145. Sieb. III. 2. 40; III. 2. 279, IV. 11. 79. i IV. 14.*

LARYSZ VIII i IX. — Między sierpami berło przewleczone przez koronę. Odmiany przysługujące baronom Laryszom na Szląsku przedstawiają się w formie wadliwej, o której powyżej pod Laryszem VII. *Sieb. III. 2. 278. IV. 11. 21 i 79 i IV. 61.*

LARYSZ X. — Na tarczy — winne grono. Nad hełmem w koronie trzy sierpy. Labry. Odmiana zupełnie odstępująca od typu zwykłego tego herbu. Znajduje się też w połączeniu ze zwykłym Laryszem na tarczy czterodzielnej. Z pieczętek autentycznych. *Sieb. IV. 11. tekst 145, tabl. 79.*

LASKARYS. — Na tarczy ściętej w polach: górnem złotem — w dolnem zaś błękitnem — dwugłowy orzeł czarny ukoronowany ze złotem słońcem na piersiach. Herb rodziny pochodzenia greckiego w XVIII stuleciu w Polsce osiadłej — tutaj według Dunczewskiego używali tytułu hrabiowskiego. Małachowski przypisuje im herb Siołce. *Duńca; Nies. prap.; Bork.; Małach.*

LASKI. — W polu czerwonym — między srebrną czapką Merkurego na lewo u góry, a złotym lwem wspiętym w prawo u dołu — pas prawo-ukośny czarny z trzema sześciopromiennymi złotymi gwiazdami. Nad hełmem w koronie pół złotego lwa w lewo. Labry czerwone podbite srebrem. Tarczę podtrzymują dwa charty w obrożach. Godło: SAPIENTER ET AUDACTER. Herb nadany r. 1837 Aleksandrowi Laskiemu z Lasku w sieradzkim, bankierowi warszawskiemu, w wynagrodzeniu zasług oddanych rządowi przy zaciągnięciu pożyczki państwowej. Aleksander był synem Antoniego, dyrektora domu handlowego pod firmą Frenkel. Herby Fraenkłów i Laskich bardzo zbliżone układem. *Kos. III. 652; Bork. prap.*

LASKIEWICZ I. — Na tarczy ściętej, w połowie górnej dwudzielnej, w polu prawem błękitnem — na zielonym pagórku złoty ul otoczony pięciu złotymi pszczołami, w lewym czerwonym — lew złoty trzymający kotwicę srebrną; w polu zaś dolnem srebrnem — trzymasztywy żaglowiec na falach. Nad tarczą dwa hełmy ukoronowane, w pierwszym cztery pióra strusie: srebrne, błękitne, złote i błękitne, w drugim zaś — pół złotego lwa z kotwicą w łapach. Labry z prawej błękitne, z lewej czerwone — podbite złotem. Nadany z przydomkiem z Friedensfeldu Franciszkowi Laskiewiczowi kupcowi z Podgórze w Galicyi, oraz jego braciom Wilhelmowi i Ignacemu, nobilitowanym 26 Czerwca r. 1783 przez Józefa II, cesarza świętego państwa rzymskiego. *Poca. sal. gal.; Hefn.; Bork.*

LASKIEWICZ II. — W polu srebrnem — nad dwoma pasami fioletowemi poprzecznymi pół męża nagiego w czapce ozdobionej trzema galkami, z piórem w prawej ręce. Nad hełmem w koronie między dwiema trąbami czerwonymi pół męża jak na tarczy. *Z autografu r. 1795 u WP. Bisiera; zapiski WP. Dziadulewicz.*

LASOCKI Hrabia cz. Dołęga odm. — W polu błękitnem — w środku srebrnej podkowy z krzyżem kawalerskim złotym na barku — strzała srebrna żeleźcem na dół. Nad koroną hrabiowską w hełmie ukoronowanym złote skrzydło strzały srebrną przeszyte. Labry błękitne podbite srebrem. Tarczę podtrzymują rycerze oparci na kopiach. Godło: INFRIGIT SOLIDO. Herb rodziny kujawskiej, z której gałąź otrzymała w osobie Daniela Tytusa Lasockiego tytuł hrabiowski z prawem pierworodztwa 12 Kwietnia r. 1869 od papieża Piusa IX, potwierdzony w Belgii dla syna Bronisława 21 Lipca 1885. *Riet.; Bork.*

LATALSKI Hrabia cz. Prawdzic odm. — W polu błękitnem — nad murem czerwonym blankowanym — pół lwa ze złotym pierścieniem w łapach. Nad koroną hrabiowską i hełmem ukoronowanym pół lwa jak na tarczy. Labry z prawej błękitne z lewej czerwone — podbite złotem. Odmiana przysługująca Łatałskim z Łabiszyna i Łatalic w Wielkopolsce, z których Janusz, wojewoda poznański w r. 1538 poseł Zygmunta I, króla polskiego, do kontraktu między Zygmuntem Augustem i Elżbietą Austriaczką, otrzymał od cesarza Karola V tytuł hrabiowski świętego państwa rzymskiego, potwierdzony w Polsce r. 1606. *Nies.; Grit.-Hild. tekst 100; Bork.; Caarn.*

LAUDAŃSKI, Lawdański. — W polu błękitnem — nad złotym półksiężycem podkowa barwkiem do góry, mieczem z góry na dół przeszyta. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Herb rodziny żmudzkiej z przydomkiem Szejgwił cz. Stegwił w XVII stuleciu. Byli Lawdańscy herbu Jastrzębiec na Żmudzi. *Kojał.; z autografu r. 1798; Bork.; zapiski WP. Dziadulewicz.*

LURANS du. — Na tarczy dwudzielnej w polu prawem srebrnem — pod listkiem zielonym żółodziowym lewo-ukośnie leżącym trzy błękitne pasy doń równoległe, w lewym zaś także srebrnem — pod listkiem żółodziowym prawo-ukośnie leżącym trzy czerwone pasy równoległe z tamtymi krokwie tworzące. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie: czerwone, srebrne i błękitne. Labry z prawej czerwone, z lewej błękitne — podbite srebrem. Nadany wraz z indygenatem Franciszkowi Wilhelmowi, kapitanowi regimentu gwardyi pieszej koronnej, i Karolowi Jakóbowi, majorowi regimentu generała Schacka r. 1768 i 1782. *Vol. Leg. VII. 800; Kanc. ks. 106 f. 44; Dypl. Karola du Laurans 1783; zapiski WP. Dziadulewicz; Bork.*

LAUSON, (Lawson).—W polu barwy niewiadomej—między trzema bombami czy wolantami krokiew z ośmiopromienną gwiazdą na swoim szczycie. Nad hełmem z labrami gwiazda ośmiopromienna. Herb rodziny pochodzenia angielskiego, z której Jan, kapitan, i Jakób, podporucznik artylerii koronnej, de Lausson otrzymali indygenat 30 Maja r. 1685 za Jana III, króla polskiego — indygenat zaś w Prusiech, gdzie osiedli r. 1693. *Vol. Leg. V. 730; M. Kor. ks. 215 f. 355; Sieb. VI. 4. 30; Bork. 206; zapiski WP. Jakowskiego.*

LAWDBOR cz. Pobóg odm. — W polu błękitnem — podkowa srebrna z krzyżem kawalerskim złotym na barku. Nad hełmem w koronie pięć piór strusich. Początek odmiany niewiadomy. *Autograf z r. 1596; zapiski WP. Dziadulewicza.*

LAZUR. — W polu błękitnem — złote słońce. Nad hełmem w koronie między dwoma strusiami piórami panna ukoronowana w czerwonej sukni, winne grono złote w prawym ręku trzymająca, drugą rękę na boku opartą mająca. Labry błękitne podbite złotem. Nadany Edwardowi Thym (synowi Edwarda), kapitanowi III okręgu korpusu żandarmów z mocy art. III prawa o szlach. dla Król. Pol. w r. 1836 zatwierdzonego. Dyplom własnoręcznie podpisany przez Mikołaja I, cesarza rosyjskiego i króla polskiego 24 Stycznia r. 1843. *Sp. szl. pol.; Oryg. dyplom w zbiorze Hr. Juliusza Ostrowskiego; Bork. przyp.*

LEBEL, (Loebel, Leubel). — Na tarczy dwudzielnej — pole prawe prawo-ukośnie ścięte: Od góry srebrne od dołu czarne, pole zaś lewe czerwone. Nad hełmem z wulstu czarno-srebrno-czerwonego pięć piór strusich: dwa czarne z brzegów, a w środku jedno białe między dwoma czerwonymi. Labry z prawej czerwone, z lewej czarne—podbite srebrem. Herb starej rodziny szlacheckiej w prowincjach nadbałtyckich osiadłej, z której Jan Zygmunt i Jan otrzymali w Polsce indygenat r. 1678. *Vol. Leg. V 398 i 574; Sieb. III. 11. tekst 352 i tabl. 128.*

LEBEN, (Loeben) cz. Wczele odm. — Na tarczy ściętej w polu górnem błękitnem — pół czarnego murzyna z przepaską srebrno-czerwoną na głowie; w dolnem zaś szachownica czerwono-srebrna. Nad hełmem w koronie pół murzyna jak na tarczy. Labry z prawej czerwone z lewej błękitne — podbite srebrem. Początek odmiany niewiadomy, przysługuje rodzinie szlacheckiej pochodzenia. — Baronowie i hrabiowie. *Kur.; Sieb. III. 1. 18 i 67. III. 2. 292, VI. 4. 32 i VI. 8. II. 49; Bork.*

LEDÓCHOWSKI Hrabia cz. Szaława odm.—Na tarczy ze skrajem złotym w polu błękitnem—w środku złotego koła trzy krzyże złote: jeden i dwa. Nad koroną hrabiowską w hełmie ukoronowanym — ręka zbrojna z mieczem. Labry błękitne podbite złotem. Tarczę podtrzymują rycerze zbrojni z czerwonymi pióropuszcami na hełmach. Godło: AVORUM RESPICE MORES. Herb rodziny przydomku Halka z Ledóchowa na Wołyniu, z której gałąź otrzymała w osobie Antoniego wojewodzica czarniechowskiego tytuł hrabiowski austriacki 8 Maja r. 1800, potwierdzony w Galicyi 15 Maja r. 1800. Z tej to gałęzi pochodzi Mieczysław Kardynał Ledóchowski (wnuk Hr. Antoniego i Julii z Rawitów hrabianki Ostrowskiej, syn zaś Hr. Józefa, generała wojsk polskich i Maryi z Jastrzębców Zakrzewskiej), poprzednio arcybiskup prymas gnieźnieński i poznański, obecnie prefekt Propagandy w Rzymie. *Nies.; Hefn.; Grit. Hild.; Sieb. IV. 14. 91; Kos. III. 249; Żychl.; Bork.*

LEGENDORF I, (Logendorf). — W polu srebrnem — czerwony pień lewo-ukośny o trzech sękach i trzech trójlistkach czerwonych z każdej strony. Nad hełmem dwa pieńki czerwone, u dołu złączone, u góry od siebie, o trzech sękach i trzech trójlistkach czerwonych, z zewnątrz strony. Labry czerwone podbite srebrem. Herb starej rodziny pruskiej od XIV stulecia znanej. Z niej Paweł biskup warmiński — Fabian zaś kasztelan elbląski. Według źródeł niemieckich rodzina ta wygasła w XVI stuleciu. *Nies.; Sieb. VI. 4. tekst i tabl.*

LEGENDORF II, (Lehndorf).—W polu srebrnem — czerwony pień ścięty z odnogami sękate-mi na prawo i lewo u góry, z pięciu korzeniami, w dwoje czarnych skrzydeł opatrzone. Nad hełmem taki sam pień skrzydlaty. Herb rodziny pruskiej jednego szczepu z poprzednią.—Hrabiowie świętego państwa rzymskiego od r. 1687, w Prusiech roku 1791. *Grit. Hild.; Sieb. III. 1. 18. III. 2. 282; VI. 4. 30; Bork.*

LEICZ, (Leitsch).—Na tarczy nierówno ściętej — w polu górnem mniejszem błękitnem—trzy sześciopromienne gwiazdy złote, w dolnem złotem — błękitny lew wspięty. Nad heł-

mem w koronie między dwoma błękitnymi skrzydłami sześciopromienna gwiazda złota. Labry błękitne podbite złotem. Nadany z przydomkiem z Leitenfeldu Aleksandrowi c. k. sekretarzowi obwodowemu w Galicyi 9 Listopada r. 1787 przez Józefa II, cesarza świętego państwa rzymskiego. *Pocz. szl. gal.; Hefn.; Riet.; Bork.*

LELEWEL, (Loelhoeffel). — Na tarczy ściętej w polu górnem srebrnem — skrzydło czarne, w dolnem błękitnem — złoty lew trzymający czerwoną donicę z dwiema gałązkami konwalii. Potwierdzony wraz z indygenatem Karolowi Löllhöffel von Lovensprung 18 Marca r. 1775, następnie ze zmianą nazwiska na Lelewel 24 Grudnia r. 1777 przez Stanisława Augusta, króla polskiego. Nadany pierwotnie Jerzemu Fryderykowi, postowi pruskiemu przy polskim dworze 2 Stycznia r. 1713 przez Wilhelma, króla pruskiego. *Vol. Leg. VII. 800; Kanc. ks. 42 f. 146; M. Lit. 220 f. 138; Sieb. III. 2. 294; Bork.*

LELIWA I, Leliwczyk. — W polu błękitnem — nad półksiężcem złotym — sześciopromienna gwiazda złota. Nad hełmem w koronie na pawim ogonie półksiężyc z gwiazdą. Labry błękitne podbite złotem. Jeden z najstarszych herbów polskich, wspominany w zapiskach sądowych począwszy od r. 1399. Heraldycy niektórzy twierdzą jakoby ten herb z Niemiec przyszedł, stałe zawołanie miał Leliwa; w zapisce z r. 1537 zwany Leliwczykiem. *Dług.; Krom.; Papr.; Okol.; Nies.; Ulan.*

LELIWA II. — W polu błękitnem — nad złotym półksiężcem — sześciopromienna złota gwiazda. Nad hełmem w koronie na trzech piórach strusich półksiężyc z gwiazdą jak na tarczy. Odmiana przysługująca niektórym rodzinom na Litwie — mianowicie Tyszkiewiczom. Kojatowicz podaje barwę pola czerwoną. *Z dokumentu rodzinnego.*

LELIWA III. — W polu błękitnem — nad złotym półksiężcem — sześciopromienna gwiazda złota, z której wychodzi strzała srebrna żelazcem do góry bez opierzenia. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Odmiana przysługująca Cudowskim i Daszkowiczom na Litwie. *Kojał. 143; Nies.*

LELIWA IV. — W polu błękitnem — pod złotym półksiężcem barkiem do góry, sześciopromienna gwiazda złota. Nad hełmem w koronie półksiężyc barkiem na dół z gwiazdą między rogami. Początek odmiany niewiadomy; spotykamy u Siebmachera rodzinę Podlaskich na Kaszubach pieczętującą się tym kształtem i mamy pod ręką autograf z XVIII stulecia podpisany przez Szczęsnego Połońskiego, poborcę nowogrodzkiego z podobną pieczęcią. *Autograf z r. 1632; Sieb. III. 2. 354, Bork.*

LELIWA V. — W polu czerwonym — nad złotym półksiężcem — sześciopromienna złota gwiazda. Nad hełmem w koronie na pawim ogonie księżyc z gwiazdą jak na tarczy. Odmiana jakoby przysługująca Abramowiczom, Józefowiczom, Piechowski, Granowski i innym. Józefowicze Hlebiccy pochodzą od Abrahama z Kijowa, celnika smoleńskiego (neofity), którego przyjął do herbu Jan Zabrzeziński. Nie mamy bezwzględnej pewności aby ta odmiana istniała gdzieindziej niż na Litwie. Kojatowicz opisując Leliwę podaje barwę pola czerwoną. Okolski pomimo świadectwa Orzechowskiego przeczy aby w Polsce herbu Leliwa używano w czerwonym polu. *Okol.; Nies.; Sieb. IV. 14. 16; Bon.; Piek.; Pol.; zapiski WP. Dziadulewicz.*

Jednakże Paprocki już zaznacza że są domy w Polsce używające Leliwy w polu czerwonym, domów tych nie wymienia. Orzechowski wymienia Pileckich w XV stuleciu zaznaczając, że barwy w tym wypadku roli nie grają. W tem zdaniu brak jest ścisłości: i tak Granowscy z Wielkopolski nie Leliwici tylko herbu podobnego do Leliwy, w końcu XIV w. Leliwę przyjęli; a przez ożenek wszedłszy w posiadanie Pilczy przezwali się Pileckimi. Prof. Małeckie przypuszcza, że gdy właścicielami poprzedniemi Pilczy byli Toporczykowie, a Topór jest na czerwonym polu, może to być powód, że Leliwa Pileckich tę barwę sobie przyswoiła. Być może, a może tylko z powodu, że prawdziwemi Leliwitami nie będąc, w czasie kiedy barwy się ustalały, Granowscy z porządku rzeczy odmianę przyjąć musieli. *Małec. 266 i 267 I. II.*

Co zaś do Abramowiczów, w rozprawie „Żyd ministrem króla Zygmunta“, Wolff niesłusznie twierdzi, że Abraham Ezofowicz był protoplastą Abramowiczów herbu Jastrzębiec. Oprócz dowodu przytoczonego przez Bonieckiego w Pocz. rod. lit. (str. 111) wymienia psalterz staro słowiański ofiarowany przez podskarbiego w r. 1518 cerkwi Ś-go Mikołaja w Wilnie — na którego pierwszej stronie polecił wymalować swój herb Leliwę w otoczeniu czterech innych: Orzeł, Topacz, Topór, Lis, a w koło zamieszcza początkowe litery swego imienia i nazwiska), jest jeszcze dowód ważniejszy, bo świadectwo metryki koronnej, która rozstrzyga rzecz ostatecznie. *Bibl. Warsz. za 1861 t. III. str. 431; Bibl. Warsz. 1856 Sierp. o Piechowskich.*

LELIWA VI. — W polu błękitnem — nad złotym półksiężycem — sześciopromienna złota gwiazda. Nad hełmem w koronie na złączeniu dwóch skrzydeł błękitnych półksiężyc złoty. Labry błękitne podbite złotem. Odmiana przysługująca rodzinie polskiej, noszącej nazwisko Leliwa w Prusiech osiadłej. *Kur.; Sieb. III. 2. 283; Bork.*

LELIWA VII. — Na tarczy — gwiazda, szóstym promieniem swoim przedłużonym przecinająca u dołu leżący półksiężyc. Najstarsza pieczęć z Leliwą nieznanego Jerzego z samego początku XIV wieku. *Heraldyka Piek.*

LELIWA VIII. — Na tarczy — nad półksiężycem sześciopromienna gwiazda. Nad hełmem półksiężyc z gwiazdą jak na tarczy. Z pieczęci Spicimira z Piasków (de Arena) później z Tarnowa, kasztelana krakowskiego z r. 1334, w muzeum Czartoryskich w Krakowie. *Herald. Piek. 890.*

LELIWA IX. — Na tarczy — pod sześciopromienną gwiazdą wręb czy bierzwiono nieco lewo-ukośnie leżące. Z pieczęci u dokumentu z r. 1346 w Archiwum Ks. Cystersów w Mogile, przez profesora Piekosińskiego do Leliwy zaliczona odmiana. *Heraldyka Piek. 192.*

LELIWA X. — W polu błękitnem — nad złotym półksiężycem ośmiopromienna gwiazda złota. Z roli marszałkowskiej r. 1461. *Loredan Larchey, armorial du XV s.; Heraldyka Piek. 370.*

LELIWA XI. — Na tarczy — pod półksiężycem rogami na dół — sześciopromienna gwiazda. Z kościoła w Opocznie. *Herald. Piek.*

LELIWA XII. — W polu błękitnem — nad półksiężycem złotym — sześciopromienna gwiazda złota. Z herbarza Ambrożka. *Herald. Piek.*

LELIWIN. — W polu błękitnem — nad złotym półksiężycem trzy sześciopromienne srebrne gwiazdy: dwie i jedna. Nad hełmem w koronie na trzech piórach strusich półksiężyc złoty ze srebrną gwiazdą. Nadany Pawłowi Rakowieckiemu, sztabs-kapitanowi korpusu inżynierów, 1 Sierpnia r. 1848 przez Mikołaja I, cesarza rosyjskiego i króla polskiego. *Z dypl. oryg.; Bork. przyp.; zapiski WP. Dziadulewicz*

LEMKE. — W polu czerwonym — między dwoma srebrnymi skrzydłami — krzyż kawalerski srebrny. Nad hełmem w koronie pięć piór strusich. Nadany wraz z nobilitacją Franciszkowi i Godfrydowi, braciom Lemke Baranowskim na sejmie r. 1768, potwierdzony dla Godfryda przez Stanisława Augusta, króla polskiego 14 Lipca r. 1769. *Vol. Leg. VIII. 303; M. Lit. 190 f. 249; Kanc. ks. 42 f. 84 i 42 a f. 69. Zapiski WP. Jackowskiego.*

LEMKE II, (Lemcke). — W polu srebrnym — serce czerwone. Nad hełmem bez korony brama czerwona otwarta z oknami czarnymi po bokach, blankowana, o trzech wieżach blankowanych. Labry czerwone podbite srebrem. Herb bardzo starej pomorskiej rodziny. Podobny do herbu Kemlada Grabowskich. *Sieb. III. 2. 283; Bork. przyp.*

LEMKE III. — Podajemy drugą odmianę z szachownicą u dołu, wskutek może połączenia dwóch herbów powstałą. *Sieb. III. 2. 283.*

LEMNICKI cz. Jastrzębiec odm. — W polu błękitnem — podkowa srebrna z krzyżem kawalerskim złotym na barku i strzałą srebrną przy każdym ocelu, z prawej strony prawo-ukośnie żelazcem na dół, z lewej zaś lewo-ukośnie do góry. Nad hełmem w koronie jastrząb naturalny z dzwonkiem złotym u lewej nogi i podkową obciążoną krzyżem kawalerskim złotym w prawej szponie. Odmiana przysługująca Lemnickim przydomku Bartoszewicz w orszańskim; z tej rodziny był znany literat Julian Bartoszewicz. Herb podobny do odmiany Jastrzębca Grębeckich. *Chrzęński tabl. III; Bork. III. 2. 283.*

LENKIEWICZ cz. Pobóg odm. — W polu barwy niewiadomej — pod podkową z krzyżem na barku dwie chorągwie kościelne o trzech połach rzędem obok siebie. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. *Autogr. z r. 1640 i 1642 w Księgozb. Ordyn. Hr. Kras.; Czarn. II.; zapiski WP. Dziadulewicz.*

LEPARSKI. — Na tarczy czterodzielnej bez barw w polu I — lew wspięty, w II i III — orzeł ukoronowany, w IV — ręka zbrojna w łokciu zgięta trzymająca lilie. Nad hełmem w koronie orzeł ukoronowany. Herb rodziny Leparskich w upiśskim w XVIII stuleciu osiadłej. *Z pieczęci i ząpisek WP. Br. Zaleskiego z Janek.; Bork.*

LERCHENFELD. — W polu czerwonym — srebrny gołąb wlatujący. Nad hełmem w koronie dwa skrzydła: czerwone i białe. Labry czerwone podbite srebrem. Herb rodziny niemieckiej, z której Fryderyk, otrzymał nobilitację polską 26 Maja r. 1685. *Vol. Leg. V. 731; Sieb. III. 2. tekst 235 tabl. 285; Riet.; Bork.*

LESKI, Gończy. — W polu czerwonym — dwa srebrne charty w złotych obrożach wspięte, odwrócone od siebie. Nad hełmem w koronie dwie połowy chartów jak na tarczy. Labry czerwone podbite srebrem. Herb rodziny pruskiej od dóbr Leszcze pod Toruniem Neselicht, Ezelik czy Leselicht albo Leski zwanej, w Polsce licznej i zasłużonej. Byli Lescy i w sandomierskim jednego jakoby pochodzenia, jednakże herbu Ostoja — niewiadomo którego herbu dawniej używali czy Gończy czy Ostoi. Niesiecki herb ten bałamutnie podał. *Nies.; Sieb. III. 2. 285, VI. 4, 20; Bork.*

LESSEL. — W polu czerwonym — srebrne grabie siedmiozębne z grabiskiem zakończonym w strzałę żelźcem na dół. Nad hełmem w koronie pomiędzy dwiema strzałami żelźcem do góry od siebie — dwa czarne kogucie pióra. Labry czerwone podbite błękitnem. *Sieb. III. 2. 285; Riet.; z pieczęci u WP. Bisiera; zapiski WP. Dziadulewica.*

LESSER Hrabia. — Na tarczy złotem obramowanej, pięciodzielnej w polach I i IV błękitnych — cztery sześciopromienne gwiazdy złote: jedna, dwie i jedna, w II i III czerwonych — na srebrnym pasie lewo ukośnym czarny krzyż — na tarczy mniejszej złotem obramowanej w polu V czarnem — sześciopromienna złota gwiazda. Nad koroną hrabiowską hełm. Labry z prawej strony błękitne podbite złotem, niżej czerwone podbite czarnem; z lewej zaś czerwone podbite srebrem a niżej czarne podbite złotem. Herb nadany wraz z tytułem hrabiowskim r. 1871 przez Piusa IX, papieża, Zygmuntowi Lesserowi, z rodziny neofickiej, pochodzącej z Leszna w Wielkopolsce, potwierdzony w Hiszpanii r. 1883. *Kos. V. 237; Słownik malarzów polskich.; Bork. prap.*

LESSER II Baron. — Podobny do poprzedniego — Stanisław Lesser, brat młodszy Hr. Zygmunta otrzymał szlachectwo i tytuł baronowski 13 Maja r. 1876 od księcia sasko-meiningenskiego, potwierdzony w Prusach dla jego syna Władysława 27 Czerwca r. 1877, w Saksonii dla Kazimierza, drugiego syna, 13 Lutego r. 1877, w Belgii dla Jana, trzeciego syna, 20 Września r. 1877. *Z dokumentu rodzinnego.*

LESYR, (Lesseur). — W polu barwy niewiadomej — pies biegnący. Nad hełmem w koronie ręka zbrojna z pałaszem. Nadany wraz z nobilitacją 1 Lutego r. 1781 Wincentemu de Lesseur, synowi Fryderyka, który nie odebrał dyplomu na szlachectwo nadane mu r. 1768 przez Stanisława Augusta, króla polskiego. *Vol. Leg. VII. 803; Kanc. ks. 106 f. 12; M. Lit. 220 f. 210.*

LESTWICZ, (Lestwitz) cz. Nowina odm. — W polu czerwonym — w środku srebrnego łucha kotłowego barkiem do dołu miecz rękojęścią do góry. Nad hełmem w koronie, noga zbrojna w kolanie zgięta, piętą w lewo, krwią tryskająca. Odmiana przysługująca Lestwiczom pochodzenia polskiego na Szlżku, już w XIII stuleciu osiadłym na Kujawach; przydomku Zbituta i nazwiska Sułkowski używali. — Baronowie czescy od 5 Października r. 1667, a według Borkowskiego r. 1687. *Sieb. VI. 8. II. 47; Bork.*

LESZCZYC I, Laska, Laski, Bróg, Brożyna, Brożek, Wyszowie. — W polu czerwonym — bróg złoty na srebrnych słupach. Nad hełmem w koronie na pawim ogonie takż bróg prawo-ukośnie leżący. Jeden z najstarszych herbów naszych, w zapisce sądowej z r. 1401 u Potkańskiego N. 17 i w dwóch dyplomatach szlachty brzesko-kujawskiej i ziemi dobrzyńskiej z r. 1433 i 1434 (*u Raysca-II. N. 576 i 578*) herb jest nazwany Laska, również w zapiskach sądowych zwą go Laski, Leszczyc. Długosz w Liber beneficiorum zwie go Wyszami bo go Wyszowie używali. Bróg określa godło, nie jest zawołaniem. *Dług.; Biel.; Papr.; Kojat.; Nies.; Ulan.; Mat.; Piek. Herald. 32.*

LESZCZYC II. — Odmiana poprzedniego, różni się tylko barwą słupów, które tu są złote. *Sieb. IV. 14.*

LESZCZYC III, (Leschitz, Leschke). — W polu błękitnem na zielonej murawie — złoty bróg bokiem stojący. Nad hełmem bez korony takież sam bróg. Labry błękitne podbite złotem. Odmiana przysługująca Leszkom albo Leszczycom, rodzinie polskiego pochodzenia w XVI stuleciu na Szlżaku osiadłej. Znajdujemy go też na pieczęci Jakóba Porębowskiego z r. 1572. *Sieb. VI. 8 II. 47; Autograf w zbiorze Juliusza Hr. Ostrowskiego.*

LESZCZYC IV. — Na tarczy — bróg. Z pieczęci Wojciecha, wojewody brzeskiego z r. 1343. *Heraldyka Piek. 32.*

LESZCZYC V. — Według rysunku w klasztorze lędzkim. *Sprawozd. Komis. do bad. sztuki w Pol. Tom III.*

LESZCZYC VI. — Według roli marszałkowskiej z r. 1461 — z nadpisem Laska. *Loredan Larchey, Armorial du XV s.; Heraldyka Piek. 32, 370.*

LESZCZYŃSKI cz. — Wieniawa odm. — W polu złotem — czarna głowa żubrza ze złotym pierścieniem w nozdrzach. Nad hełmem w koronie pół złotego lwa z mieczem w prawej łapie. Odmiana przysługująca rodzinie Leszczyńskim z Leszna w Wielkopolsce, z której pierwszy Rafał, kasztelan gnieźnieński, zamiast trzech piór strusich otrzymał od cesarza świętego państwa rzymskiego lwa z mieczem w klejnocie jako udostojnienie herbu. Leszczyńscy mają być gałęzią czeskiej rodziny Persztynów zdawna osiadłą w Polsce — z niemiecka Pernstein, jednego herbu. Z tej to rodziny był król Stanisław Leszczyński. *Sieb. VI. 8. II. 57; Nies.*

LESZCZYŃSKI Hrabia cz. Abdank odm. — W polu czerwonym — dwie srebrne krokwie literę W razem tworzące. Nad koroną hrabiowską i hełmem ukoronowanym taki znak jak na tarczy. Labry czerwone — podbite srebrem. Herb rodziny z Leszcz w płockiem, z której Józef Benedykt Leszczyński otrzymał r. 1782 tytuł hrabiowski od Józefa II, cesarza świętego państwa rzymskiego. *Pocz. sal. gal.; Hefn.: Riet.; Bork.*

LESZNOWSKI. — Na tarczy dwudzielnej w polu prawem srebrnym — kamień rżnięty, w lewym czerwonym pół srebrnego gryfa bez łap. Nad hełmem w zawoju czerwono-srebrnym pięć piór strusich. Labry czerwone podbite srebrem. Herb przysługujący Lesznowskim w Królestwie Polskiem. *Sp. sal. pol.; z pieczęci; Bork.*

LESZYŃSKI cz. Pomian odm. — W polu złotem — czarna głowa żubrza, mieczem z góry lewo-ukośnie przebita. Nad hełmem w koronie nad złotym półksiężycem sześciopromienna złota gwiazda. Odmiana przysługująca Leszyńskim z przydomkiem Czobor, rodzinie pochodzenia węgierskiego w oświęcimskim w XVI stuleciu. *Nies.; Czarn. II. 29.*

LEŚKIEWICZ. — W polu błękitnem — na piórze gęsiem końcem do pisania na dół lewo-ukośnie leżącym księga otwarta. Nad hełmem w koronie na trzech piórach strusich sześciopromienna gwiazda złota. Nadany Józefowi Leśkiewiczowi, radnemu miasta Warszawy, 10 Czerwca r. 1823 przez Mikołaja I, cesarza rosyjskiego i króla polskiego. *Dziennik praw.; Bork.*

LEŚNIEWSKI cz. Grzymała odm. — W polu błękitnem — mur złoty z trzema blankowanymi basztami, w którego drzwiach czerwonych otwartych — rycerz zbrojny, miecz w prawej ręce, tarczę w lewej trzymający. Nad hełmem w koronie na pawim ogonie taka sama brama z wieżami i rycerzem. Labry czerwone podbite złotem. Odmiana przysługująca Leśniowskiemu w Wielkopolsce i zapisanym do szlachty galicyjskiej w r. 1782. *Nies.; Pocz. sal. gal.; Hefn.; Bork.*

LETAW, (Lettaw, Lettow). — W polu błękitnem — srebrny lemiesz w deszczulce czworokątnej czerwonej na wskroś utkwiony. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Herb starej rodziny pomorskiej Worbeków Letawów, wspomnianej w Konstytucjach w XVII stuleciu. Herb ten niedokładnie opisał Niesiecki. *Nies. Sieb. III. 2.*

LETAW II, III i IV. — W polu srebrnym lub błękitnym — przez pas czerwony poprzeczny utkwiona słupem kotwica czarna lub srebrna bez lewego żeleźca albo z obiema. Nad hełmem w zawoju czerwono-srebrnym trzy pióra kogucie złote lub czarne albo strusie. Labry czerwone podbite srebrem. Odmiany z Siebmachera. *Sieb. III. 2. 285.*

LEW ŻÓŁTY. — W polu czerwonym — złoty lew wspięty. Nad hełmem w koronie ogon pawi. Nadany wraz z nobilitacją Szymonowi Majewskiemu przez Stanisława Augusta, króla polskiego, roku 1775, potwierdzony dyplomem 20 Maja r. 1776. *Vol. Leg. VIII. 303; Kanc. ks. 41 f. 435; Bork.*

LEW Z LAUREM, — W polu barwy niewiadomej — lew z wieńcem wawrzynowym w łapach. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Nadany Janowi Chrzycielowi Czempieńskiemu r. 1774 — 1775. Dyplom wydano 11 Maja r. 1781. *Kanc. ks. 42a f. 215 i ks. 106 f. 17; Dypl. Heroldyi Król. Pol. z r. 1862; Bork.; zapiski WP. Dziadulewicz; zapiski WP. Jackowskiego.*

LEWALT, Elsen, (Lehwaldt Oelsen). — W polu czerwonym — ręka zbrojna w łokciu zgięta, pierścień złoty z turkusem trzymająca. Nad hełmem w koronie panna ukoronowana z trzema piórami cietrzewiemi na głowie, pierścień jak na tarczy w ręku trzymająca. Herb rodziny pruskiej w XIV stuleciu znanej. *Nies.; Sieb. III. 2. 280 i 335.*

LEWALT II. — W polu złotem — ręka w ubraniu czerwonym o srebrnym wyłogu, zgięta w łokciu, z pierścieniem w palcach. Nad hełmem panna czerwono ubrana z rękawami o białych wyłogach z trzema piórami koguciami na głowie i pierścieniem w ręku. Odmiana z Siebmachera. *Sieb. III. 2. 280 i 335.*

LEWANIDOW. — Na tarczy lewo-ukośnie ściętej — w polu górnem błękitnym — półkieżyc srebrny, w dolnem czerwonym — srebrny orzeł z kołczanem ze strzałami w szponach. Labry z prawej czerwone, z lewej błękitne — podbite srebrem. Herb rodziny Lewanidowskich (jakoby jednego pochodzenia z Popielami osiadłych w Rosyi) indygenowany przez Stanisława Augusta, króla polskiego za wstawieniem się Katarzyny II, cesarzowej rosyjskiej, w r. 1775. *Ob. Ger. II; Wiel.; Chrzęński; Bork.*

LEWART, Walny. — W polu czerwonym lub błękitnym — wspięty lampart srebrny ukoronowany. Nad hełmem w koronie pół takiegoż lamparta. Labry czerwone podbite srebrem. Herb starodawny rodziny niemieckiej, przybyłej w XIV stuleciu do Polski — znanej u nas pod nazwiskami Firlejów, Lewartowskich, Lewartowiczów, Broniewskich, Kezewskich, Krwackich, Konarskich, Markuszewskich i t. d. Treryszowie bo zostali za Stefana króla nobilitowani, a przez Firlejów adoptowani. — Lewart oznacza po czesku lamparta, który jest w herbie, zawołanie było Walny. *Dług.; Papr.; Okol.; Nies.; Arch. Kom. hist. III. 133 N. 51; Mał.*

LEWART II. — W polu błękitnym — wspięty lampart srebrny ukoronowany. *Sieb. IV. 14.*

LEWART III. — W polu błękitnym — lampart ukoronowany wspięty głową wprost zwrócony. Z roli marszałkowskiej z r. 1461. *Loredan Larchey, Armorial du XVs.; Heraldyka Piek. 92. 373. 374.*

LEWARTOWSKI Baron. — W polu błękitnym — srebrny złotem nakrapiany lampart wspięty. Nad koroną baronowską pół takiegoż lamparta. Herb jednej gałęzi rodziny Firlejów z Lewartowa w brzeskiem, z której Paweł Jan otrzymał tytuł baronowski w Galicyi 2 Września r. 1783. *Pocz. szl. gal.; Sieb. IV. 14, tekst 17; Riet.; Hefn.; Bork.*

LEWICKI Hrabia cz. Rogala odm. — Na tarczy dwudzielnej w polu prawem czerwonym — brunatny róg jeleni, w lewem srebrnym — róg bawoli brunatny. Nad koroną hrabiowską dwa hełmy ukoronowane, w pierwszym orzeł austriacki z cyfrą złotą J II na piersiach, w drugim róg bawoli i róg jeleni jak na tarczy. Labry czerwone podbite srebrem. Herb jednej gałęzi rodziny Lewickich na Rusi czerwonej i Podlasiu, osiedlonej w XVI stul. z której Samuel Wojciech otrzymał tytuł hrabiowski w Galicyi 11 Października r. 1783 i założył ordynację chorostkowską, która przez wnuczkę Hr. Zofię przeszła do rodziny Hr. Siemienskich-Lewickich w XIV w. *Nies.; Pocz. szl. gal.; Hefn.; Grit.-Hild.; Sieb. IV. 14. 92; Riet.; Bork.*

LEWICKI II. — Na tarczy dwudzielnej w polu prawem srebrnym — róg jeleni czarny, w lewym błękitnym — róg bawoli srebrny. Nad hełmem w koronie rogi jak na tarczy. Nadany Józefowi Janowi Lewickiemu, właścicielowi dóbr w Galicyi, 9 Sierpnia roku 1803. *Począ. szl. gal.; Hefn.; Riet.; Bork. prap.*

LEWICKI III cz. Rawa odm. — W polu złotem — na czarnym niedźwiedziu panna ukoronowana z włosami rozpuszczonemi, z rękoma wzniesionemi do góry, w błękitnym ubraniu siedząca. Nad hełmem w koronie ręka zbrojna z mieczem. Nadany Rudolfowi Benedyktowi Lewickiemu, kanonikowi grecko-katolickiemu w Przemyślu, następnie Ignacemu Konstantemu i Grzegorzowi Lewickim w Galicyi r. 1848. *Począ. szl. gal.; Hefn.; Riet.; Bork. prap.*

LEWIECKI. — Na tarczy dwusiecznej — na polach górnem błękitnym, środkowem czarnem, dolnem czerwonym — lew srebrny wspięty. Nad tarczą dwa hełmy ukoronowane, w pierwszym pół lwa srebrnego w lewo, w drugim skrzydło czarne. Labry przy pierwszym błękitne, przy drugim czerwone — podbite srebrem. Nadany Michałowi Lewieckiemu w Galicyi 14 Marca r. 1786 przez Józefa II, cesarza świętego państwa rzymskiego. *Począ. szl. gal.; Hefn.; Riet.; Bork.*

LEWIŃSKI. — W polu barwy niewiadomej — lew z rogami jelenim w łapach. Nad koroną szlachecką kapelusz biskupi. Nadany wraz z nobilitacją wielebnemu Stefanowi Lewińskiemu przydomku Sygidyńczuk, kanclerzowi katedralnemu włodzimierskiemu, na sejmie r. 1768, potwierdzony przez Stanisława Augusta, króla polskiego 16 Maja r. 1780; hr. Borkowski podał rok 1775. *Vol. Leg. VIII. 295; Kanc. ks. 106 f. 1. Bork.; zapiski WP. Jackowskiego.*

LEWIŃSKI II. — Na tarczy czterodzielnej w polach I i IV czerwonych — srebrny lew wspięty; w II i III srebrnych — pół czarnego orła. Nad hełmem w koronie między dwoma czarnymi skrzydłami — pół srebrnego lwa. Labry czerwone podbite srebrem. Nadany Wojciechowi Wacławowi Lewińskiemu z przydomkiem z Lewina, radcy apelacyjnemu w Galicyi, 5 Kwietnia r. 1784 przez Józefa II, cesarza świętego państwa rzymskiego — tenże otrzymał indygenat galicyjski r. 1787. *Począ. szl. gal.; Hefn.; Riet.; Bork.*

LEWKOWICZ. — W polu błękitnym — srebrna kotwica. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Labry błękitne podbite srebrem. Herb rodziny maoruskiej kozackiej Hudymów Lewkowiczów w XVII stuleciu w kijowskiem. *Obssca, Gerb. T. VIII str. 125.*

LICHTENSTEIN. — W polu barwy niewiadomej nad poduszką z chwastami — trzy spiczaste trójkąty. Nad tarczą hełm z labrami. Herb rodziny pruskiej. *Dług.; Nies.; Sieb. VI. 4. 31; Bork.*

LICHTENWALD, (Lichtenwalde). — Na tarczy bez barw — pień między dwoma wspiętymi lwami. Nad hełmem labry. Herb rodziny Lichtenwald, gałęzi rodziny hrabiowskiej von Kalnein w Prusiech i na Litwie. *Sieb. VI. 4. tekst 42, tabl. 31; Bork.*

LICHTFUS, Litfus. — W polu czerwonym — srebrna głowa niedźwiedzia. Nad hełmem z mitrą książęcą pół niedźwiedzia srebrnego w prawo, trzymającego nad głową wieniec wawrzynowy, z którego wychodzą trzy pióra strusie: błękitne, srebrne i czerwone. Herb rodziny w chełmskiem, z której według źródeł niemieckich Jakób otrzymał od Eryka, króla duńskiego przywilej szlachecki r. 1467, synowie zaś tegoż otrzymali indygenat polski r. 1527. *Nies.; Sieb. VI. 4. tekst i tabl.*

LICHTYAN I, (Lichtenhayn). — W polu czerwonym — srebrne koło młyńskie. Nad hełmem w koronie także koło. Herb starodawny rodziny niemieckiego pochodzenia w Prusiech, w chełmskiem od XIII wieku osiedlonej; niewłaściwie Niesiecki i Borkowski zwią tę rodzinę Lichtenau. *Nies.; Sieb. III. 2. 287.*

LICHTYAN II. — W polu czerwonym — srebrne koło młyńskie. Nad hełmem w koronie, na trzech piórach pawich koło młyńskie w prawej połowie czerwone, w lewej srebrne. Labry czerwone podbite srebrem. Odmiana poprzedniego. *Sieb. II. 41 i III. 2. 287.*

LICHTYAN III, (*Lichtenhayn*), cz. Prawdzic odm. albo Pielgrzym. — W polu błękitnem nad murem czerwonym pół złotego lwa. Nad hełmem w koronie pół złotego lwa. Herb rodziny polskiego pochodzenia, w Prusiech w XV stuleciu osiadłej, biorącej nazwisko zgermanizowane od dóbr Lich-tajny. Członków tej rodziny do poprzedniej zaliczano mylnie — dopiero pieczęcie rzecz wyjaśniły. *Sieb. VI. 4. tekst 42 tabl. 31.; zapiski WP. Br. Zaleskiego.*

LIGER, (*Lueger*). — Na tarczy dwudzielnej w polu prawem błękitnem na zielonym pagórku — srebrna wieża o dwóch piętrach blankowanych, w lewym zaś czerwonom — ręka zbrojna z mieczem. Nad tarczą dwa hełmy ukoronowane: w pierwszym pięć piór strusich jedno błękitne i jedno czerwone między trzema srebrnymi, w drugim ręka zbrojna z mieczem. Labry przy pierwszym błękitne, przy drugim czerwone — podbite srebrem. Nadany Józefowi Luegerowi z przydomkiem von Thumfeld, naczelnikowi powiatu sanockiego w Galicyi, 11 Lutego r. 1787 przez Józefa II, cesarza świętego państwa rzymskiego. *Pocz. sal. gal.; Hefn.; Riet.; Bork.*

LIGNE de Książę (*czytaj Liń*). — W polu złotem — pas czerwony prawo-ukośny. Nad hełmem w koronie na dwu okrągłych ekranach zębatach, srebrnych, obramowanych czerwonom — mała tarcza złota z pasem prawo-ukośnym czerwonym. Labry czarne obsiane srebrnymi liśćmi lipowymi podbite czerwonom. Tarczę podtrzymuje złoty lew ukoronowany z prawej, a gryl złoty z lewej. Godło: QUORESCUMQUE CADUNT STAT LINEA RECTA. Herb starożytnej rodziny wywodzącej się od książąt lotaryngskich, z której Karol ks. de Ligne przypuszczony do indygenatu i praw szlachty polskiej r. 1780 potwierdzony 4 Czerwca r. 1784. *Kanc. ks. 106 f. 93; zapiski WP. Jackowskiego. Vol. Leg. VIII 982; Sieb. I. 3. III. tekst. 141, tabl. 169.; Bork.*

LILIA. — W polu czarnem — lilia srebrna. Nad hełmem w koronie na ogonie pawim lilia srebrna. Labry czarne podbite srebrem. Herb przysługujący według (*Sieb. IV. 14.*) jakoby Korsakom w ks. poznańskim, i Ozochowskim w Galicyi; niewłaściwie przez nas pod nazwą Korsak wyżej umieszczony. *Pocz. sal. gal.; Sieb. III. 2. 260, IV. 14. tekst i tabl.*

LILIE. — Na tarczy obramowanej bez barw — pas prawo-ukośny między dwiema liliami. Nad tarczą w koronie pięć piór strusich. Nadany wraz z nobilitacją Józefowi Koch, kapitanowi kwatermistrzostwa w korpusie artylerji koronnej, przez Stanisława Augusta, króla polskiego, 16 Kwietnia r. 1792. *M. Lit. ks. 220 f. 479; Kanc. ks. 98 f. 267.*

LILIORÓG. — W polu złotem między rogiem jelenim czerwonym, a czarnym bawolim lilia srebrna. Nad hełmem w koronie pięć piór strusich. Nadany wraz z nobilitacją Maciejowi Walentemu Gagatkiewiczowi na sejmie r. 1775, potwierdzony przez Stanisława Augusta, króla polskiego, 2 Kwietnia r. 1776. *Voi. Leg. VIII. 303; Kanc. ks. 41 f. 328 i ks. 42a f. 133; Bork.; zapiski WP. Jackowskiego.*

LIMONT I. — W polu czerwonom — miecz otluczony końcem na dół między trzema kulami srebrnymi, z których dwie z boków jedna u spodu. Nad hełmem w koronie między dwoma strusiami piórami miecz końcem do góry. Labry czerwone podbite srebrem. Stary herb przysługujący rodzinie Limontów, jakoby pochodzenia włoskiego na Litwie w XVI stuleciu. *Kołat. 164; Nies.; Sieb. IV. 14.*

LIMONT II. — W polu czerwonom — miecz otluczony końcem na dół między trzema kulami złotymi, z których dwie z boków, jedna u spodu. Nad hełmem w koronie między dwoma strusiami piórami miecz końcem do góry. Labry czerwone podbite złotem. Odmiana poprzedniego. *Sieb. IV. 14.*

LIMOŹEŃCZYK. — W polu czerwonom — trzy złote krzyże wcięte: dwa i jeden. Nad hełmem w koronie dwa orły. Herb rodziny francuskiego pochodzenia nazwiskiem Dorat albo Dorath z Limoges. *Sp. sal. Pol.; Riet.; Bork.*

LINDA, (*Linde*). — W polu czerwonom — złota ocięta gałąź lipowa z trzema listkami od góry, dwoma u spodu prawo-ukośnie leżąca. Nad hełmem w koronie dwie gałązki złote, prawa z dwoma listkami na zewnątrz, lewa z trzema. Herb rodziny Linda, w XIV stuleciu w Prusiech znanej. Zwali się też Lipa i von der Felde Wybczyńscy z dóbr Wybcz. *Dług.; Nies.; Sieb. III. 2. 288 i VI. 9. 33.*

LINDENOWSKI cz. Lew odm. — Na tarczy obramowanej złotem, lewo-ukośnie ściętej w polu górnem czerwonym—pół lwa złotego, w dolnem — dwa pasy srebrne naprzemian z dwoma błękitnymi. Nad hełmem z wulstem czerwono-srebrno-błękitnym między dwiema trąbami od góry błękitnymi od dołu czerwonymi—pół złotego lwa. Labry z prawej błękitne podbite srebrem, z lewej czerwone podbite złotem. Herb rodziny gdańskiej polskiego pochodzenia —której potwierdzono prawa szlacheckie w Prusiech 21 Grudnia r. 1799 według Siebmachera, a 13 Stycznia r. 1790 według hr. Borkowskiego. *Sieb. VI. 4. 41; Bork. przyp. str. 568.*

LINGENAU. — Na tarczy ściętej, w polu górnem błękitnem — między dwiema ośmiopromiennymi gwiazdami półksiężyc; w dolnem zaś srebrnem na zielonym pagórku drzewo. Nad hełmem w koronie drzewo. Nadany wraz z nobilitacją Stanisławowi Lingenau na sejmie r. 1775, potwierdzony przez Stanisława Augusta, króla polskiego 12 Maja r. 1784. *Vol. Leg. VIII. 303; Kanc. ks. 106 f. 22; zapiski WP. Jackowskiego.*

LINEWSKI cz. Przyjaciół odm. — W polu brunatnem — między dwoma sercami czerwonymi miecz końcem na dół. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Labry brunatne podbite srebrem. Odmiana przysługująca Liniewskim przydomku Woyna, zdawna na Wołyniu i Rusi osiadłym *Nies.; Duńsk.; Małach.*

LINKIEWICZ cz. Prus I odm.—Na tarczy barwy niewiadomej—na pagórku pomiędzy dwiema gałązkami—półtora krzyża bez prawego dolnego ramienia. Nad hełmem korona. Herb Linkiewiczów r. 1751. *Krzyż.; Bork.*

LIPIŃSKI I. — W polu czerwonym — na srebrnym poprzecznym pasie — trzy czerwone pierścienie rzędem. Nad hełmem bez korony dwa rogi srebrne. Labry czerwone podbite srebrem. Herb rodzinny polskiego pochodzenia na Pomorzu. *Sieb. VI. 9. 33.*

LIPIŃSKI II. — W polu błękitnem — pomiędzy dwiema sześciopromiennymi złotymi gwiazdami u szczytu, krzyż złoty czy też miecz otłuczony końcem na dół po nad półksiężycem złotym. Nad hełmem korona. Labry błękitne podbite złotem. Herb rodziny polskiego pochodzenia; czy ma co wspólnego z Lipińskimi herbu Szur czyli Namiot odm. niewiadomo. *Nies.; Sieb. III. 2. 291, VI. 9. 34; Bork.*

LIPIŃSKI III cz. Szur albo Namiot odm. — W polu czerwonym — namiot srebrny na podpo-rze złotej z kopułą w złote pasy, z jabłkiem i krzyżem złotym na szczycie. Nad hełmem w koronie ręka zbrojna z mieczem. Labry czerwone podbite srebrem. Herb Lipińskich z przydomkiem Schur, wylegitymowanych w Królestwie Polskiem przed r. 1851. Schurom-Lipińskim przypisuje Rietstap herb Korab. *Sp. szl. pol.; Chrzęński tabl. X; Czarn.; Riet.; Bork.*

LYRO, (Lyro).—Na tarczy czterodzielnej—w polach I i IV srebrnych—pięciolistna róża czerwona, w II i III błękitnych — dwie ośmiopromienne złote gwiazdy prawo-ukośnie jedna pod drugą. Nad tarczą dwa hełmy ukoronowane, w pierwszym pomiędzy dwoma skrzydłami: prawem srebrno-czerwonym, lewym błękitno-złotem—róża czerwona; w drugim zaś pomiędzy dwiema trąbami: złoto-błękitną i czerwono-srebrną — ośmiopromienna gwiazda złota. Labry przy pierwszym czerwone podbite srebrem, przy drugim błękitne podbite złotem. Nadany Rudolfowi Franciszkowi Lyro, radcy sądu szlacheckiego we Lwowie 20 Października r. 1784; u Hefnera i hr. Borkowskiego pierwsze imię jest Józef — poszliśmy za poczem szlachty galicyjskiej, jako źródłem urzędowem. *Poca. sal. gal.; Hefn.; Riet.; Bork. przyp.*

LIS, Lisy, Lisowie, Bzura, Murza, Mzura, Orzi-Orzi, Strempacz. — W polu czerwonym — strzała srebrna żelazcem do góry bez opierzenia, dwa razy przekrzyżowana. Nad hełmem w koronie pół lisa czerwonego. Labry czerwone podbite srebrem. Jeden z najdawniejszych herbów polskich, wspominany w zapiskach sądowych z XV wieku; proklamacya Orzy-Orzy według Dr. Piekosińskiego znaczy tyle co Orzowie-Orzowie. *Dług.; Biel.; Krom.; Papr.; Nies.; Ulan.; Mat.*

LIS II. — W polu czerwonym—strzała złota zamiast srebrnej. Odmiana poprzedniego. *Sieb. IV. 14.*

LIIS III. — W polu czerwonym — strzała srebrna dwa razy i pół przekrzyżowana bez prawego dolnego ramienia, z drugą poprzeczną belką dłuższą od tamtych. *Sieb. IV. 14.*

LIIS IV. — W polu czerwonym — strzała srebrna żelźcem do góry bez opierzenia raz przekrzyżowana. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Odmiana przysługująca Rymwidom, Myckiewiczom, Sipowiczom, Tymieńskim, Bohuławom, Doroszkiewiczom, Tałatowiczom na Litwie. *Kołat.; Nies.*

LIIS V. — W polu czerwonym — strzała srebrna żelźcem do góry, bez opierzenia, trzy razy przekrzyżowana belkami poprzecznymi ku dołowi coraz dłuższymi. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Odmiana przysługująca Makarom Makarowiczom, Wasieńczowiczom na Litwie. *Pap. 866; Kołat.; Nies.; Piek. tabl. V. N. 13.*

LIIS VI. — W polu czerwonym — strzała srebrna żelźcem do góry bez opierzenia, dwa razy przekrzyżowana. Nad hełmem mitra książęca. Odmiana przysługująca kniaziom Świrskim i Wańkowiczom na Litwie; pierwsi według Wolffa byli potomkami dynastii, która poprzedziła Gedyminowską. Drudzy według Niesieckiego mieliby tylko pochodzić od Wańki zięcia Kiejstuta—lecz według Wolffa, ani Kojałowicz o tem nie wspomina, ani też występujący w XVI stuleciu Wańkowicze nie byli kniaziami. *Kołat.; Nies.; Wolff.*

LIIS VII. — W polu czerwonym na barku srebrnej podkowy — strzała takąż, żelźcem do góry bez opierzenia, dwa razy przekrzyżowana. Nad hełmem w koronie łabędź srebrny. Odmiana przysługująca Proszczewiczom na Litwie i Medeksom pochodzącym od pierwszych. *Kołat. 157; Nies., Piek.; Bork.*

LIIS VIII. — Na tarczy — strzała żelźcem do góry bez opierzenia, u dołu przekrzyżowana. Z pieczęci Andrzeja z Wierzbna, marszałka księcia szlązkiego Henryka IV z r. 1282. *Pfotenhauer 37 N. 105; Heraldyka Piek. 94.*

LIIS IX. — Na tarczy — strzała żelźcem na dół, bez opierzenia, u góry przekrzyżowana. Z pieczęci Szymona z Wierzbna czyli z Wilkowa. *Pfotenhauer 27 N. 18; Heraldyka Piek. 94.*

LIIS X. — Na tarczy — strzała żelźcem na dół, bez opierzenia, u góry dwa razy przekrzyżowana. Na tarczą hełm. Z pieczęci Mszczuga z Chrzelowa sędziego ziemskiego krakowskiego, z r. 1323, a następnie wojewody sandomirskiego z r. 1334, oraz Piotra z Gniewęcina z pierwszej połowy XIV wieku, Romana Świrskiego z roku 1433 w Muzeum ks. Czartoryskich. *Heraldyka Piek. 94, 95.*

LIIS XI. — W polu czerwonym — strzała do góry dwa razy przekrzyżowana; spodnia belka dłuższa. Z roli marszałkowskiej z r. 1461. *Loredan Larchey, Armorial du XV s.; Heraldyka Piek. 93. 368.*

LISICKI cz. Gryzima odm. — W polu czerwonym — dwie srebrne liszki jedna nad drugą biegnące. Nad hełmem w koronie pół liszki. Labry czerwone podbite srebrem. Odmiana przysługująca rodzinie polskiego pochodzenia, w Prusiech w XVI stuleciu osiadłej. *Sieb. VI. 4. 32.*

LISOWIDZKI. — Na tarczy — w środku podkowy ocelami do góry — dwa krzyże kawalerskie: jeden nad drugim. Z rękopisu Gabryela Lisowidzkiego z r. 1605. *Zapiski WP. Dziadulewicz.*

LISOWSKI I cz. Przeginia odm. — W polu czerwonym — między barkami dwóch złotych półksiężyców—mających każdy sześciopromienną złotą gwiazdę między rogami—miecz końcem na dół. Nad hełmem w koronie smok złoty zięjący płomienie, na których prostopadłe do paszczy smoka — miecz między gwiazdami. Odmiana przysługująca Lisowskim w chełmińskim. *Pap.; Nies.; Sieb. III. 2. 291; Bork.*

LISOWSKI II cz. Przeginia odm. — W polu czerwonym — między barkami dwóch złotych półksiężyców miecz końcem do dołu nad sześciopromienną gwiazdą złotą. Nad hełmem w koronie pół złotego smoka zięjącego płomieniem, a zarazem (prostopadłe do paszczy) miecz między dwoma półksiężycami. Labry czerwone podbite złotem. Odmiana przysługująca Lisowskim w Galicyi. *Sieb. IV. 14. 27.*

LISOWSKI III cz. Ślepowron odm. — W polu błękitnem — dwie strzały srebrne poprzecznie i równolegle leżące, na wyższej czarny kruk z pierścieniem złotym w dziobie. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Odmiana przysługująca Lisowskim w lidzkim. *Koźał.; Nies.*

LISTOWSKI.—W polu zielonem—dwie srebrne trąby w słup obok siebie munsztukami do góry, barkami w prawo obok siebie. Nad hełmem w koronie pół psa w złotej obroży. Herb Listowskich do pocztu szlachty galicyjskiej zaliczonych. *Pocz. szl. gal.; Riet.; Bork.*

LITYŃSKI cz. Grzymała odm. — W polu złotem — w murze czerwonym z blankami, między którymi krzyż złoty—brama ze złamaną czarną zaporą w poprzek. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Labry czerwone podbite złotem. Odmiana przysługująca Lityńskim w XVI stuleciu na Wołyniu osiadłym. *Nies.; Bork.*

LITYŃSKI II. — W polu złotem — w murze czerwonym z blankami między którymi krzyż czarny—brama otwarta ze złamaną czarną zaporą w poprzek. Nad hełmem w koronie pięć piór strusich srebrnych albo dwa złote między czerwonymi. Labry czerwone podbite złotem. Odmiana poprzedniego. *Hefn.; Sieb. IV. 14. 7.*

LIWEN, (Lieven) Baron. — W polu czerwonym — między siedmioma złotymi sześciopromiennymi gwiazdami: trzema jedna pod drugą po bokach, a jedną u dołu — trzy złote lilie: dwie i jedna. Nad hełmem w koronie dwa skrzydła: jedno złote, drugie czerwone. Labry czerwone podbite złotem. Herb rodziny z Lievenhofu, od XIII wieku w Inflantach osiadłej. Baronowie szwedzcy od r. 1655 w Rosyi potwierdzeni. Hrabowie w Rosyi od 1799, 1801, książęta w Rosyi r. 1826. *Sieb. III. 11. tekst 14, 70, 165, tabl. 3, 17, 42; Bork.*

LIZANDER, (Lysander).—W polu błękitnem—w środku wieńca zielonego wawrzynowego przeplecionego srebrnymi literami lapidarnymi V D N E A (które składać się mają na imię mitologiczne DAVNE czyli DAFNE) postać niewieścia z rozpuszczonymi włosami, w powiewnym greckim stroju jakby podlatująca z rękami do góry wzniesionymi u których palce w liście wawrzynowe zmienione. Nad hełmem z wulstu błękitno-złotego pół niewiasty jak na tarczy. Labry błękitne podbite złotem. Herb rodziny kurlandzkiej, z której Piotr Lysander otrzymał szlachectwo polskie 31 Marca r. 1582 r. *Sieb. III. 11. tekst 359 tabl. 131.*

LOBKOWIC Książę (*Lobkowitz*).—Na tarczy siedmiodzielnej w polu I złotem—czarna głowa bawola ze złotymi rogami i złotym pierścieniem w nozdrzach, w II czerwonym—anioł złoty z purpurowymi skrzydłami, w III błękitnem — nad trzema srebrnymi górami trzy złote gwiazdy: dwie i jedna, w IV błękitnem — złoty lew ukoronowany, w V złotem — trzy czarne słupy czyli pasy równoległe, w VI złotem — czarny orzeł z dwoma złotymi treflami złotem półkołem na piersiach połączonymi, w VII środkowym — cztery pola: pierwsze i czwarte ścięte od góry czerwone od dołu srebrne, drugie i trzecie srebrne z orzełkiem (mającym na piersiach trefelki łączone) prawo-ukośnie położonym. Nad tarczą cztery hełmy ukoronowane, w pierwszym o labrach czerwonych z góry, a czarnych u dołu, złotem podbitych, z odwróconego do góry spiczastego, kapelusza — pióro strusie, w drugim o labrach z prawej czerwonych podbitych złotem, z lewej błękitnych — podbitych srebrem — czarna głowa bawola, w trzecim o labrach z prawej czerwonych z lewej błękitnych, podbitych srebrem — sześć chorągiewek srebrnych z brzegami czerwonymi, po trzy na każdej stronie, w czwartym o labrach od góry błękitnych podbitych złotem, u dołu czarnych podbitych złotem—nad tarczą w szachownicę czerwono-złotą trzy pawie pióra. Godło: POPEL SEM, POPEL BUDU. Tarczę okrywa płaszcz książęcy z mitrą. Herb starego czeskiego rodu z Lowecza później z Lobkowic zwanego. Hrabowie świętego państwa rzymskiego od r. 1624; z niej August książę Lobkowic, namiestnik Galicji, otrzymał indygenat galicyjski r. 1825. *Pocz. szl. gal., Sieb. I. 3. III. tekst i tabl. i IV. 14. tekst i tabl.; Bork.*

LOCHMAN. — W polu złotem — między dwiema sześciopromiennymi czerwonymi gwiazdami jedną u prawego szczytu tarczy, drugą u lewego spodu tejże—róg jeleni czerwony odnogami w prawo. Nad hełmem w koronie złote skrzydło barkiem w lewo na którym róg z gwiazdami ułożonemi jak na tarczy. Herb rodziny pochodzenia szwajcarskiego z Zurichu, z której Jan Lochman otrzymał indygenat z nobilitacją r. 1768. U Rietstapa znajdujemy tę rodzinę z tym herbem tylko, że róg jeleni i gwiazdy są czarne a nie czerwone. *Vol. Leg. VII. 802; Oryg. dypl.; Riet. Bork.; Zapiski WP. Dziadulewicz.*

LODE. — W polu czerwonym — trzy niedźwiedzie łapy srebrne; dwie i jedna. U góry pierwsza pazurami w prawo, druga w lewo, trzecia u dołu w lewo. Nad hełmem w koronie między dwiema srebrnymi łapami niedźwiedziemi pazurami na prawo i lewo—trzy pióra pawie. Labry czerwone podbite srebrem. Herb rodziny pochodzenia duńskiego w prowincjach nadbaltyckich od XII wieku osiadłej — w Infantach w derpskim w XVII wieku znani. *Nies.; Sieb. III. 11. I tekst 352. tabl. 128; Bork.*

LOKA, (Locke) cz. Rogala odm. — W polu czerwonym — trąba srebrna i róg jeleni srebrny rzędem. Nad hełmem spiczasty kapelusz srebrny z wyłogiem czerwonym z sześciu czarnymi piórkami koguciami u góry. Labry czerwone podbite srebrem. Herb starego rodu w malborskiem; pisali się z Cygeł (von Jegel). *Nies.; Sieb. VI. 4. 32; Bork.*

LOKCY, (Locci). — Na tarczy dwudzielnej — w polu prawem srebrnym—ukoronowany lew czerwony z jabłkiem królewskim w łapach stojący; w lewym czerwonym—nad trzema srebrnymi pasami poprzecznymi, ukośnie od dołu prosto zaś u góry, aż po nad pierwszy pas górny przeciętymi wstęgą błękitną z trzema liliami srebrnymi jedna nad drugą — orzeł biały ukoronowany. Nad tarczą dwa hełmy ukoronowane: w pierwszym o labrach czerwonych podbitych srebrem — pół czerwonego lwa ukoronowanego z jabłkiem królewskim w łapach w prawo; w drugim o labrach czerwonych podbitych błękitnem — orzeł ukoronowany biały. Herb rodziny włoskiego pochodzenia, z której Augustyn Wincenty otrzymał na sejmie w r. 1673 indygenat wraz z udostojnieniem herbu, potwierdzony na sejmie r. 1676. *Vol. Leg. V. 128 i 405; Dypl. oryg.; Zapiski WP. Dziadulewicz.*

LOSA, Lossa, Lossow. — Na tarczy lewo ukośnie ściętej — w polach od góry srebrnem od dołu czerwonym—zbił czyli dziki kot złoty. Nad hełmem w zawoju czerwono-srebrnym między czterema piórami strusimi, dwoma czerwonymi z brzegów, dwoma białymi w środku—pół zбіka. Labry czerwone podbite srebrem. Herb rodziny pruskiej, znanej w XIV stuleciu, z której gałąź przeszła na Szląsk, a inna znana była w kaliskiem w XVII stuleciu. *Sieb. III. 2. 295. i VI. 4. 32; Żychl. 1. 378, II. 112; Bork.; Czarn. II. 52.*

LOTARYŃCZYK. — W polu błękitnem — srebrny koń w biegu z czaprakiem czerwonym i siodłem brunatnem. Nad hełmem w koronie ręka czerwono ubrana trzymająca szablę. Nadany wraz z nobilitacją Janowi Fryderycy (Friderici), kapitanowi gwardyi pieszej koronnej przez Stanisława Augusta, króla polskiego, r. 1790 potwierdzony 3 czerwca r. 1791. *Kanc. ks. 100 f. 126; Bork.*

LUBICZ, Luba, Łuba, Lubow. — W polu błękitnem—podkowa srebrna ocelami na dół z jednym krzyżem kawalerskim srebrnym na barku drugim podobnym we środku. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Labry błękitne podbite srebrem. Jeden z najstarszych herbów polskich, wspominany już w zapiskach sądowych z XIV wieku. *Dług.; Biel.; Papr.; Okol.; Nies.; Ulan.; Piek.*

LUBICZ II. — W polu błękitnem — podkowa srebrna ocelami na dół, z krzyżem kawalerskim złotym na barku i w środku. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie: białe między błękitnemi. Labry błękitne podbite złotem. Odmiana z herbarza galicyjskiego. *Sieb. IV. 14. 17.*

LUBICZ III. — W polu błękitnem — podkowa srebrna ocelami na dół z krzyżem kawalerskim w środku, Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Labry błękitne podbite srebrem. Odmiana przysługująca Hercykom, Stabrowskim, Szantyrom w połockiem, Koptom w upitskiem i pińskiem, Tupikom w nowogrodzkim, Wołkowickim w wileńskiem. *Kojat 161; Nies.*

LUBICZ IV. — W polu błękitnem — podkowa srebrna ocelami na dół z krzyżem srebrnym kawalerskim na barku a z gwiazdą sześciopromienną złotą we środku. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie: złote między błękitnemi. Labry błękitne z prawej srebrem z lewej złotem podbite. Odmiana nadana Haraburdom z słonimskiego przez Zygmunta Augusta, króla polskiego—którą zarzucili potem przyjmując natomiast herb Abdank. Wińscy w grodzieńskiem tej samej odmiany używają. *Kojat. 17; Nies. IV. 341 i IX 344; Dar. VIII. 124.; autograf z r. 1596 i dypl. oryg. gub. mińskiej dla Wińskich 1845; Bork.; zapiski WP. Dziadulewicz.*

LUBICZ V. — W polu błękitnym — podkowa srebrna ocelami do dołu z jednym krzyżem we środku a drugim poniżej. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Odmiana przysługująca Piadzewskim w kowieńskim i Mogilnickim w lwowskim. *Ks. Pobor. 59 kwity 848, 850; Kojal 162; Nies.; w Arch. skarb. warsz.; Piek. tabl. XVII. N. 125, 126.*

LUBICZ VI. — W polu błękitnym — podkowa srebrna ocelami na dół z podwójnym krzyżem w środku. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Odmiana poprzedniego. Przysługuje Piadzewskim — i według ks. pobor. 59, (kwitów 848, 850 w Arch. Skarb.) także i Mogilnickim. *Archiw. Skarb. w Warsz.; Kojal. 162; Nies.; Piek. tabl. XVII 125, 126.*

LUBICZ VII. — Na tarczy — podkowa ocelami na dół z jednym krzyżem na barku z drugim we środku. Z pieczęci Piotra z Radzimina, kanonika poznańskiego z XV stulecia, w Archiwum archikatedry gnieźnieńskiej. *Heraldyka Piek. 238. 239.*

Zapiska z r. 1580 mówi, że ma być podkowa i półtora krzyża; jest to według prof. Piekosińskiego odmiana Lubicza, ale niewiadomo jak to półtora krzyża ma być położone względnie do podkowy, nad nią, czy w środku. *Heraldyka Piek. 238.*

LUBCZA. — W polu barwy niewiadomej — w środku podkowy ocelami do góry krzyż kawalerski bez prawego ramienia. Jeden z najstarszych herbów polskich wedle zapisek sądowych z XIV wieku. Najstarsza zapiska sięga r. 1392. *Arch. Kom. hist. III. 130; Mał.; Piek. str. 243 tabl. VIII. N. 61 i Heraldyka Piek. 239.*

LUBICZOBRA. — Na tarczy dwudzielnej w polu prawem błękitnym — podkowa srebrna ocelami na dół z krzyżem kawalerskim złotym nad barkiem, a drugim w środku; w polu zaś lewym czerwonym — między dwoma sierpami rękojeściami złotymi do góry, barkami na boki — miecz końcem na dół. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Labry z prawej czerwone z lewej błękitne — podbite złotem. Nadany Bryczyńskiemu przez Mikołaja I, cesarza rosyjskiego i króla polskiego 2 Kwietnia r. 1845. *Chrzęński; Bork. 38.*

LUBIENIECKI Hrabia cz. Rola odm. — Na tarczy czterodzielnej w polu I czerwonym — naokoło róży srebrnej czterolistnej — trzy kosa w gwiazdę: dwie i jedna (*Rola*); w II błękitnym — w środku podkowy srebrnej ocelami do góry krzyż kawalerski złoty (*Jastrzębiec*); w III czerwonym — chustka srebrna na dół końcami związana (*Nalecs*); w IV dwudzielnej — w polu prawym czerwonym — róg bawoli brunatny, w lewym srebrnym — róg jeleni brunatny. Nad koroną hrabiowską cztery helmy ukoronowane: w pierwszym między rogami jeleniemi — panna czerwono ubrana z przepaską białą na czole, w drugim pięć piór strusich: dwa białe między czerwonymi, w trzecim jastrząb z podkową i krzyżem w prawej szponie, w czwartym róg bawoli i jeleni. Labry przy dwóch pierwszych i czwartym czerwone, przy trzecim błękitne — podbite srebrem. Tarczę podtrzymują gryfy w połowie na krzyż srebrne i czerwone. Herb rodziny kujawskiej z Lubieńca, z której jedna gałąź w osobie Jana Kantego Lubienieckiego otrzymała tytuł hrabiowski w Galicji 25 Stycznia r. 1783, potwierdzony w Rosji 18 Maja r. 1845. *Nies.; Her. Kr. Pol.; Bork.*

LUBLINIEC. — W polu srebrnym — pomiędzy dwiema sześciopromiennymi złotymi gwiazdami pół jelenia naturalnego z koroną złotą na szyi, obróconego w lewo. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Nadany Józefowi Hanuszowi byłemu starszemu pomocnikowi naczelnika stołu w okręgu naukowym warszawskim, prawdopodobnie przez Mikołaja I, cesarza rosyjskiego i króla polskiego. *Z oryg. dypl. u rodz.; Bork. przyp.; zapiski WP. Dziadulewicz.*

LUBOCKI I. — W polu srebrnym — gałązka o trzech liściach. Nad hełmem w koronie na pawim ogonie trzy oszczepy końcami na dół i do siebie. Stary herb pruski należący do rodziny według Niesieckiego już wygasłej. Niesiecki inaczej jednak opisał, a inaczej podał na rysunku herb Lubockich: pisze bowiem o trzech listkach na trzech gałązkach, a rysunek przedstawia jedną gałązkę o trzech listkach. Dla tego damy odmianę — aby uwidocznili podobieństwo z herbem Dębicz, którego Lubocki jest może tylko odmianą. *Nies.*

LUBOCKI II. — W polu srebrnym — trzy listki na trzech łodygach. Nad hełmem w koronie na pawim ogonie trzy oszczepy końcami na dół i do siebie. Odmiana poprzedniego. *Nies.*

LUBOMIRSKI Książę cz. Sreniawa odm. — W polu czerwonym — srebrna krzywizna, w najstarszych dokumentach zwana krzywaśnią (*kij krzywy*), później rzeką Sreniawą; prawo-ukośna w kształcie odwróconego **S**. Nad hełmem w koronie między dwiema czerwonymi trąbami wylotami do góry i opatrzonemi z boków w złote dzwonki — lew wprost siedzący. Labry czerwone podbite srebrem. Tarczę okrywa płaszcz książęcy z mitrą. Godła według Rietstapa: PATRIAM VERSUS i NIL CONSCIRE SIBI. Herb rodziny małopolskiej z Lubomierza w sandeckim, jednego pochodzenia z Lascekiem z Lasocic. Jedna gałąź rodziny Lubomirskich otrzymała tytuł hrabiów świętego państwa rzymskiego na Wiśniczu r. 1595, następnie tytuł książąt świętego państwa rzymskiego na Wiśniczu i Jarosławiu r. 1647; potwierdzeni w tym tytule w Galicji r. 1786, w Rosji 1861 i 1888. Ordynaci przeworscy w Galicji od r. 1869. *Paprz.*; *Nies.*; *Sieb.* I. 3. III. 176 i IV. 14. 58; *Kos.*; *Bork.*

LUBOMIRSKI Książę II, III i IV. — Odmiany. *Sieb.* I. III 177 i IV. 14. 58.

LUBOMIRSKI Książę V. — Odmiana. *Sieb.* I. 3. III. 178.

LUBOMIRSKI Książę VI. — Odmiana. *Sieb.* I. 3. III. 179; *Tyroff.*

LUBOMIRSKI Książę VII. — Odmiana. *Hefn.*

LUBOMIRSKI Książę VIII. — Odmiana. *Hefn.*; *Bork.*

LUBOWIECKI, Lubowieski cz. Paprzyca odm. — W polu czerwonym — srebrny kamień młyński. Nad hełmem w koronie ośm głów szczenięcych po cztery jedna nad drugą w dwóch rzędach prawo-ukośnie i lewo-ukośnie odwróconych od siebie. Labry czerwone podbite srebrem. Odmiana przysługująca według Siebmachera Lubowieckim z Lubowiec w XV stuleciu, w dobrzyńskiej ziemi osiadłym — dzisiaj w poznańskim, przypuszczamy że w ten sposób heroldya niemiecka, albo też wydawnictwo Siebmachera przedstawiło rysunek klejnotu w tym herbie. *Paprz.*; *Okol.*; *Nies.*; *Sieb.* III. 2. 296; *Bork.*

LUBOWŁA, Lubomla, Błóżyna, Błoziny, Włoziny, Ogniwo. — W polu barwy niewiadomej nad Łogniwem — krzyż. Jeden z najstarszych herbów naszych, dotychczas nieznany był heraldykom; opisują go zapiski poczynawszy od 1397, zwiąc Lubowłą, jedna z r. 1416 Lubomlą; Długosz go zwie Ogniwo — zdaje się być identyczny z herbem, który zapiska radomska z r. 1434 zwie Błóżyna. Dr. Piekosiński przytacza dwie pieczęcie z podobnym herbem: Mściwa, wojewody wiślickiego z r. 1231, i komesa Mikołaja, wojewody krakowskiego z r. 1257; tego samego herbu używa Piotrek z Łek na pieczęci zawieszanej przez jego wdowę na dokumencie z r. 1249. *Heraldyka Piek.* 202, 239, 240.

LUBOWSKI. — W polu czarnym — dwie połowy złotej strzały lub dwa złote haki barkami do siebie, u dołu zgięte w pałak. Nad hełmem o labrach czarnych podbitych złotem — dwa podobne haki jak na tarczy. Herb rodziny pochodzenia polskiego z Lubowic, na Szląsku w XVI stuleciu. *Sieb.* IV. 11. tekst 44 i 131, tabl. 23 i VI. 8. II. 50; *Bork.*

LUBOWSKI II. — W polu barwy niewiadomej — dwie połówki strzały, pół żeleźcem do góry równolegle w słup. Nad hełmem w koronie dwie połówki strzały do góry jak na tarczy. Labry. Odmiana powyższego. *Sieb.* VI. 8. II. 50.

LUDWIG, Ludewig Baron. — Na tarczy dwudzielnej w polu prawym czarnym — między dwoma złotymi lewo-ukośnymi paskami — złota ostroga kółkiem do góry; w lewym zaś polu czerwonym — pół srebrnego orła. Nad koroną baronowską dwa hełmy ukoronowane: w pierwszym z labrami czarno-złotymi — złoty krzyż; w drugim z labrami czerwono-srebrnymi — trzy pióra strusie. Herb rodziny estlandzkiej, która pod nazwiskiem Briesemann von Nettig w XVII stuleciu otrzymała szlachectwo świętego państwa rzymskiego (patrz stary Siebm. III 61 N 4) następnie znani pod nazwiskiem Ludwig. Jedna gałąź w osobie Fryderyka Jana, kapitana artylerji cesarsko-rosyjskiej, tytuł baronowski polski otrzymała r. 1774, nobilitację pol-

ską zaś przyznano r. 1776 Andrzejowi Ludwikowi (*Vol. Leg. VIII. 301*), generał adiutantowi komisji wojska koronnego, zdaje się z innej rodziny — nie jest bowiem wymieniony w źródłach niemieckich. *Kanc. ks. 41 f. 236; Ball.; Sieb. III. 11. tekst 167 tabl. 43; Riet.; Chyrański 196; Bork.*

LUDZISKO.—W polu srebrnym—na zielonym pagórku z wężykowatą drogą czy strumieniem — palmowe drzewo. Nad hełmem w koronie pomiędzy dwoma białymi skrzydłami — zielone drzewo palmowe. Labry zielone podbite srebrem. Nadany Marcinowi Steinbornowi, właścicielowi dóbr Ludzisko, przez Fryderyka Augusta, księcia warszawskiego r. 1810 według hr. Borkowskiego, r. 1812 według Siebmachera. Potomstwo osiadło w poznańskim. *Sieb. III. 2. tekst 392, tabl. 439; Riet.; Bork.*

LUNNOW. — W polu błękitnym — półksiężyc srebrny. Nad tarczą szlachecką orzeł srebrny wzlatujący, z pierścieniem złotym w prawej szponie. Nadany non praeciso scartabellatu Stanisławowi Łodwigowskiemu, pocztmistrzowi w Radomiu, na sejmie r. 1768, potwierdzony przez Stanisława Augusta, króla polskiego 12 Grudnia r. 1769. *Vol. Leg. VII. 803; Kanc. ks. 42 f. 135; Bork.; zapiski WP. Jackowskiego.*

LUPUS. — W polu czerwonym — czarna wilcza głowa. Nad hełmem w koronie pięć piór strusich. Herb Wawrzyńca Lupini, kanonika gnieźnieńskiego r. 1701. *Z panegir., własność WP. Giejsztora.*

LOUREŃSKI cz. Tępa podkowa odm. — W polu czerwonym w środku podkowy srebrnej ocelami na dół — krzyż kawalerski. Nad hełmem w koronie skrzydło barkiem w lewo i w lewo, strzałą przeszyte. Początek herbu niewiadomy. *Z dokumentu towickiego u WP. Bisiera.*

LOUTOMSKI cz. Księżyc z mieczem. — W polu błękitnym — nad złotym półksiężycem miecz końcem na dół. Nad hełmem w koronie na pawim ogonie księżyc z mieczem jak na tarczy. Herb rodziny pruskiej, w poznańskim dziś osiadłej. Dr. Piekosiński, nie wiemy na jakiej zasadzie, herb ten uważa za odmianę Sasa. *Nies.; Sieb. III. 2; Piek. tabl. VII. N. 37; Bork.*

LOUTOSTAŃSKI cz. Słupowron odm. — W polu błękitnym — na srebrnej podkowie obarczonej takimże krzyżem kawalerskim — kruk z pierścieniem w dziobie. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Herb rodziny pochodzącej od Wawrzętów w łomżyńskim. Wspomina ich Duńczewski — zapisani do szlachty Królestwa Polskiego. *Nies.; Bobr., przyp.; Duńcs. I. 369; Sp. szl. Pol.; Bork.*

LOUTOWSKI.—W polu złotym—na czarnym pniu ociętym, sękatym, prawo-ukośnym — gołąb srebrny z pierścieniem złotym w dziobie. Nad hełmem w koronie—na pniu gołąb z pierścieniem. Labry czarne podbite złotem. Herb starej rodziny polskiego pochodzenia na Szląsku. *Nies.; Bobr. przyp.; Sieb. VI. 8. II. 46; Kurop.; Małach.; Bork.*

LUZIAŃSKI, Luzyański.—W polu czerwonym—dwie srebrne szczęki szczupacze w słup, zębami do siebie. Nad hełmem w koronie na dwu czarnych skrzydłach złożonych barkami w lewo—dwie srebrne szczęki szczupacze jak na tarczy. Herb starej rodziny niemieckiej z Harcu pochodzącej nazwiskiem von Markelingerode, osiadłej w drugiej połowie XIV stulecia w Prusiech zachodnich; pisali się od dóbr, w bliskości Reszła położonych, Lizejn przez Niesieckiego zwanych,—Luziańskimi. *Papr.; Okol.; Nies.; Sieb. VI. 4. tekst 45 tabl. 33; Bork.*

LUZIŃSKI I. — W polu błękitnym — na zielonym pagórku ze szczytu złotego pnia — trzech korzeniach — trzy listki zielone w wachlarz. Nad hełmem w koronie panna do kolan w czerwonej sukni z błękitnymi rękawami, rozczesana, z koroną na głowie, parę jelenich rogów w prawym ręku, trzy zaś listki w lewym trzymająca. Herb rodziny pomorskiej v. Wolde albo v. Walden zwanej, której gałęź oddawna w Prusiech osiadłszy od dóbr przyjęła nazwę Luzińskich. *Nies.; Sieb. VI. 4. tekst. 103 tabl. 74; Bork.*

LUZIŃSKI II. — Podajemy herb Luzińskich według Siebmachera, mało różny od przytoczonego w Niesieckim. *Sieb. VI. 4. 74.*

LUZIŃSKI III pierwotny czyli v. Wolde. — Podajemy go dla okazania prawdopodobieństwa wyżej przytoczonego wywodu i porównania z przekształconym później herbem. *Sieb. III. 2. 495.*

WOSERD cz. Abdank odm. — Na tarczy pięciodzielnej w polu I czerwonym—orzeł srebrny, w II złotym—na siwym koniu jeździec przebijający smoka, w III błękitnym—lew złoty, w IV czerwonym—rycerz zbrojny na siwym koniu z mieczem w prawej, z tarczą w lewej, w V czerwonym — dwie krokwie srebrne tworzące literę **W**. Nad hełmem w koronie—same krokwie. Herb rodziny ukraińsko-kozackiej Wyhowskich, od książąt Glińskich mających pochodzić według Jabłonowskiego str. 173, z której Jan, następca po Chmielnickim na hetmaństwo zaporozskie. Hrabiowie świętego państwa rzymskiego r. 1660. *Nies.; Jabł. 45 i 173, Chrzęst, Album 162; Bork.*

WY RÓŻYCZKI I. — W polu błękitnym — między dwoma lwami ukoronowanymi w połowie od góry złotymi od dołu czarnymi — na drugim polu srebrnym klinowatym o wygiętych ramionach na zielonej murawie — krzak różany o pięciu kwiatach: jeden, dwa i dwa. Nad hełmem w koronie pół lwa złotego z gałązką różaną o pięciu kwiatach w prawej łapie. Nadany Franciszkowi Roeslerowi za konstytucją sejmu warszawskiego 6 Stycznia r. 1792 (oblatowaną w aktach grodzkich 25 Listopada r. 1790), potwierdzoną na sejmie grodzieńskim r. 1793. *Kanc. ks. 98 f. 225; Nies.; Bobr. przyp.; Wiel. V; Chrzęst; Bork.*

Opis herbu u naszych heraldyków dosyć niejasny, dla tego niżej podajemy rysunek według opisu Siebmachera i drugi według Rietstapa.

WY RÓŻYCZKI II. — Na tarczy czterodzielnej z piętem klinowatym o wygiętych ramionach srebrnych, w którym na zielonej murawie stoi krzak różany o pięciu kwiatach czerwonych — na polach I i IV złotych i II i III czarnych dwa lwy ukoronowane w połowie i naprzemian według pól czarne i złote. Nad hełmem w koronie pół złotego lwa z gałązką różaną o pięciu czerwonych kwiatach w prawej łapie. Labry z prawej czarne podbite złotem, z lewej czerwone podbite srebrem. Siebmacher opisuje rodzinę tego herbu na Szlązku w księztwie lignickim, osiadłą w XVII stuleciu, zwie ją v. Rösler und Sophienthal. Zdaje się być identycznie tą samą co rodzina u nas indygenowana. *8. III. tekst i tabl.*

WY RÓŻYCZKI III. — Odmiana z Rietstapa VI zdaje się bałamutna zbliża się jednak do odmiany I-ej.

ŁABĘDŹ, Skrzyńno, Skrzyńscy, Junosza. — W polu czerwonym — łabędź srebrny. Nad hełmem w koronie taki sam łabędź. Labry czerwone podbite srebrem. Jeden z najstarszych herbów naszych, do Polski przez Piotra Duńczyka czyli Dunina wniesiony. Od dóbr Skrzyńno (z daru podobno Bolesława Krzywoustego) w Długoszu pod r. 1144 Piotr ten zwany był Skrzyńskim, *comes de Skrzin, Petrus de Skrsin*; w zapisce sądowej z r. 1416 wymieniany herb ten pod nazwą Skrzyńno, *clenodium de Skrinno*. Tak samo nazwa Skrzyńscy tego herbu znajduje się w akcie horodelskim r. 1413 (*Kod. Rayszcs. I N. 162*) i u Kojałowicza. W zapisce kapitulnej poznańskiej z r. 1549 (*Arch. Kom. hist. III. 408 N. 359*) zapisano Dunina *de armis Labanca qui cognomine dicitur Junosza*; byłaby to nazwa tego herbu przez adoptację do Junoszków? Łabędzia rysują odwróconego w prawo i w lewo. Dajemy prawidłowego. *Dług.; Biel.; Bap.; Okol.; Kojal.; Ulan.; Mał.*

ŁABĘDŹ II. — Długosz wspomina o monogramie, którego Piotr Dunin, założyciel rodu Łabędziów w Polsce używał na tarczy — łabędzia nosząc w klejnocie, to jest na hełmie. Podajemy monogram ten według Niesieckiego i Lelewela. *Nies.; Bobr. II. 512 i VI. 180.*

ŁABĘDŹ III. — Podajemy według D-ra Piekosińskiego monogram Piotra Własta Dunina, wielmoży z XII wieku. *Heraldyka Piek. 97 i 277.*

ŁABĘDŹ IV. — Podajemy wreszcie monogram Dunina który już autentycznie znajdujemy na pieczęci Włodzimierza, późniejszego wojewody krakowskiego, z r. 1237; znak ten od poprzedniego różni się tylko tem, że nie jest opatrzony krzyżem. *Nies.-Bobr. II. 512 i VI. 180, Heraldika Piek. 97 i 277.*

ŁABĘDŹ V. — Na tarczy — łabędź w lewo stojący. Z pieczęci Dunina z Krajowa, podkomorzego brzeskiego, z r. 1412 w muzeum ks. Czartoryskich w Krakowie. *Heraldyka Piek. 96 i 97.*

ŁABĘDŹ VI. — Według roli marszałkowskiej z roku 1461. *Loredan Larchey, Armorial du XV s.; Heraldika Piek. 96, 370.*

ŁABĘDZIK. — W polu czerwonym — na zielonym pagórku srebrny łabędź ukoronowany z jabłkiem złotym w dziobie. Nad hełmem w koronie na ogonie pawim sześciopromienna gwiazda złota. Nadany Józefowi Jagielskiemu, majorowi wojska koronnego non praeciso scartabellatu r. 1790 na sejmie warszawskim. *Vol. Leg. IX. 198; Skorow. i tablice Chraǳńskiego; Bork. przyp.*

ŁABĘDZIOGROT. — W polu błękitnym — na zielonej murawie srebrny łabędź ze strzałą w dziobie. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Nadany Łabęckim w Królestwie Polskiem. *Sp. szl. pol.; Chraǳński tabl. XIX i album 328; Bork.*

ŁADA I, Ładziec. Mancz. — W polu czerwonym (lub błękitnym według Długosza) — między strzałą a rosochaczem widlatym żeleźcami na dół—podkowa srebrna z krzyżem kawalerskim na barku. Nad hełmem w koronie pół lwa złotego ukoronowanego z mieczem w prawej łapie. Labry czerwone podbite srebrem. Jeden z najstarszych herbów polskich, jakoby od Jastrzębca pochodzący; dawniej zamiast lwa były w hełmie orle skrzydła albo trzy pióra strusie. *Dług.; Papr.; Okol.; Nies.; Sieb. IV. 14.*

ŁADA II. — W polu czerwonym — pomiędzy strzałą żeleźcem do góry a rosochaczem u dołu opierzonym — podkowa srebrna z krzyżem kawalerskim złotym na barku. Nad hełmem w koronie pół złotego lwa z mieczem w łapie. Labry czerwone podbite srebrem. Odmiana poprzedniego. *Sieb. IV. 14.*

ŁADA III. — W polu błękitnym — między strzałą a rosochaczem opierzonymi u dołu—podkowa srebrna z krzyżem kawalerskim na barku. Nad hełmem w koronie lew z mieczem w prawej łapie. Odmiana przysługująca Sobolewskim i Wilczkom na Litwie. *Kojał. 130.*

ŁADA IV. — W polu czerwonym — między strzałą a rosochaczem u dołu opierzonymi—nad dwoma czarnymi myśliwskimi różkami munsztukami ku sobie — podkowa srebrna z krzyżem kawalerskim złotym na barku. Nad hełmem w koronie pół lwa z mieczem. Odmiana o której wspomina Niesiecki. *Nies.*

ŁADA V. — Na tarczy na pół pierścieniu — krzyż między strzałą widlatą z prawej a strzałą zwyczajną z lewej, żeleźcami ukośnie na boki. Z pieczęci Włodka z Rzepiszewa w zbiorach Pawlikowskich we Lwowie. *Heraldyka Piek. 98.*

ŁADA VI. — W polu czerwonym—nad ocelami srebrnej podkowy litery **A i V**, w środku niej krzyżyk równoramienny. Z herbarza polskiego, przechowywanego w muzeum arsenalskim w Paryżu z r. 1530 i z herbarza Ambrożka. *Heraldyka Piek. 97, 98.*

ŁAGODA I, Wierzyńska, Połańcze. — Na tarczy ściętej — pole górne czerwone — dolne srebrne. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Starożytny herb Wierzyńska, skarbnika Kazimierza Wielkiego, według heraldyków z Niemiec przyniesiony. Zawołanie było Łagoda. Niesiecki przypuszcza, że pierwotnie Wiernkowie, Werenkowie tarczy na tarczy, czyli tarczy ze skrajem (*bordure*) używali i przytacza że członkowie tej rodziny na Podgórzu osiedli, pieczętują się Janiną. Jednakże to przypuszczenie upada wobec odkrycia pieczętki samego Mikołaja Wierzyńska, którą z Heraldyki prof. Piekosińskiego poniżej podajemy. *Dług.; Biel.; Herbarz arsenalski; Papr.; Okol.; Nies.; Ulan.; Piek.*

ŁAGODA II. — Na tarczy ściętej—pole górne jedną trzecią zajmujące szrafirowane, pole zaś dolne bez barwy. Z pieczęci Mikołaja Wierzyńska, stolnika sandomirskiego z r. 1359, szrafiunek w górnym polu prawdopodobnie miał zaznaczać barwę czerwoną. *Heraldyka Piek. 17 f. 176.*

ŁAGODA III. — W polu srebrnym — na pasie poprzecznym czerwonym przesytym trzema czarnymi strzałami żeleźcami do góry—dwa srebrne strzemię rzędem. Nad hełmem w koronie ręka zbrojna z mieczem. Herb rodziny małoruskiej kozackiej. *Obszcz. Gerb. VI.*

ŁAPCZYŃSKI cz. Jelita odm. — W polu błękitnym — trzy złote kopie w gwiazdę — środ-
kowa żelazcem na dół, boczne do góry ukośnie. Nad hełmem w koronie ręka zbrojna
z mieczem. Odmiana nadana Walentynowi Łapczyńskiemu za dzieła rycerskie w r. 1581 przy adoptacji hetma-
na Zamoyskiego. — Łapczyńskich w bełzkim przytacza Niesiecki. *Paprz.; Nies.; Bork.*

ŁASKA. — W polu błękitnym — ręka zbrojna w łokciu zgięta, trzymająca złoty pierścień
kamieniem na dół. Nadany wraz z nobilitacją Felicyanowi Kazimirskiemu z rodziny neofickiej, przez Sta-
niława Augusta, króla polskiego r. 1764, potwierdzony 11 Marca r. 1765. *Kanc. ks. 42a f. 19; M. Lit. ks. 100 f. 30;*
Bork.; zapiski WP. Jackowskiego.

ŁASKI Hrabia cz. Korab odm. — W polu czerwonym — złoty korab z takąż wieżą. Nad
koroną hrabiowską i hełmem ukoronowanym korab złoty. Labry czerwone podbite zło-
tem. Herb rodziny pochodzącej od Radlickich w Wielkopolsce, baronowie na Kazmarku, Rytwianach i Dunowcu;
Hrabiowie na Łasku; — wygaśli w XVII stuleciu. *Dług.; Nies.; Bork.; Paprz.*

ŁASKO, Chłasko, Hłasko, cz. Leliwa odm. — W polu błękitnym — nad złotym półksiężycem
złota gwiazda sześciopromienna we środku — dwie srebrne kłamy ukośnie skrzyżowane.
Nad hełmem w koronie ogon pawi. Odmiana przysługująca Łaskom na Wołyniu i w połockim w XVI stule-
ciu. *Kojat.; Nies.; rękop. z r. 1604 u WP. Giejsztor, i z r. 1686 u WP. Bisiera; Bork.; zapiski WP. Dziadulewicz.*

ŁAZOWSKI, Łazowski Baron cz. Krzywda odm. — W polu błękitnym — srebrna podkowa z krzy-
żem kawalerskim bez prawego ramienia na barku, a drugim całym we środku. Nad koroną
baronowską trzy pióra strusie. Herb Łazowskich z Podlasia z tytułem baronów napoleońskich według Riet-
stapa. *Nies.; Riet.*

ŁACKI I cz. Pilawa odm. — W polu błękitnym — półtrzecia krzyża złotego bez lewego dolne-
go ramienia. Nad hełmem w koronie ręka zbrojna z mieczem. Herb rodziny z Łęk, zapisanej
do spisu szlachty Królestwa Polskiego. *Sp. szl. pol.; Bork.; Dyplom oryg. Józefa Łackiego; zapiski WP. Dziadulewicz.*

ŁACKI II, (*Łoncki*) cz. Korzbok odm. — W polu srebrnym — trzy złote karpie jeden nad drugim.
Nad hełmem w koronie pięć piór strusich. Odmiana przysługująca Łackim w Wielkopolsce. *Sieb. III.*
2. 294.

ŁACKI III Hrabia cz. Korzbok odm. — W polu błękitnym — trzy złote karpie w poprzek jeden
nad drugim. Nad koroną hrabiowską i hełmem ukoronowanym pięć piór strusich. Labry
błękitne podbite złotem. Herb rodziny wielkopolskiej, (gałąź szlacheckiego rodu baronów Kurtzbachów z Łąk),
z której jedna odnoga otrzymała tytuł hrabiowski polsko-saski od Augusta II r. 1726 i od Augusta III r. 1774, atoli póź-
niej nie potwierdzony, otrzymali następnie w osobie hr. Władysława, właściciela dóbr Posadowo i Lwówek w powiecie
bukowskim tytuł hrabiowski w Pruszech r. 1893. *Nies.; Bork.*

ŁĄCZYŃSKI Hrabia cz. Nałęcz odm. — W polu czerwonym — chusta srebrna w koło związana
końcami na dół. Nad koroną hrabiowską i hełmem ukoronowanym, między rogami jeleniemi
brunatnem panna z białą przepaską na czole, czerwono ubrana, rogów się trzymająca. Labry
czerwone podbite srebrem. Herb rodziny mazowieckiej pierw herbu Kościesz z Łączyna nowego w ziemi
ciechanowskiej, z której Mikołaj, pisarz skarbu, koronnego przyjęty r. 1580 do herbu Nałęcz przez Wojciecha Sędzi-
woja z Czarnkowa, starostę generalnego wielkopolskiego (*Metr. kor. 91. Czacki; Paw.; Piek.*); jedna gałąź jego potom-
stwa otrzymała tytuł hrabiowski w Galicyi 6 Listopada r. 1783 w osobie Józefa, generała, członka stanów galicyjskich
z grona magnatów. *Nies.; Sieb. IV. 14. 93; Riet.; Bork.; zapiski WP. Zaleskiego.*

ŁEBIŃSKI I, Lebiński cz. Szaława odm. — W polu czerwonym — trzy złote krzyże kawalerskie:
jeden i dwa. Nad hełmem w koronie ręka zbrojna z mieczem. Odmiana przysługująca Lebiń-
skim z przydomkiem Halka na Pomorzu w XVIII stuleciu. *Sieb. III. 2. 281, i VI. 9 32; Bork.*

ŁEBIŃSKI II, Lebiński. — W polu barwy niewiadomej — pomiędzy dwiema sześciopromienne-
mi gwiazdami u szczytu tarczy — półksiężyc dwiema strzałami równoległymi z góry na dół
przeszyty. Nad hełmem w koronie półksiężyc z gwiazdą na każdym rogu. Labry. Herb rodzi-
ny polskiego pochodzenia na Szlązku w XVIII stuleciu tam osiadłej. *Sieb. VI. 7. III. 92.*

ŁĘKNO, Łekna. — W polu czerwonym — dwa srebrne ku sobie zwieszone liście wodnej rośliny, łeknia zwanej, na łodygach z korzonkami, w pałąk od góry zgiętych i ukośnie u dołu skrzyżowanych. Nad hełmem w koronie na skrzydle czerwonym ten sam znak. Labry czerwone podbite srebrem. Herb starożytny Stoszków na Szląsku, według podań pochodzący z Kroacji, z kąd miał przejść do Czech, Moraw i Szląska; w Czechach Stoszkowie znani w XII stuleciu; na Szląsku przybrali nazwisko Kuniców od dóbr Kunic. Wspominani w zapisce sądowej z XV wieku w Polsce; hrabiowie pruscy r. 1798, baronowie francuscy, księżęta świętego państwa rzymskiego r. 1764. Hr. Stadnicki przytacza komesa Stoszewicza r. 1350, Dr. Piekosiński zaś wymienia — odmianę herbową udzieloną Zygmuntovi Stosch z Kunic, dworzaninowi, przez Kazimierza Jagiełłończyka; podajemy ją poniżej. *Sieb. IV. 11. 46 i 47; Ulan.; Piek.; Bork. 422.*

ŁĘKNO II. — W polu czerwonym — dwa srebrne ku sobie zwieszone listki wodnej rośliny na łodygach z korzonkami, od góry w pałąk zgiętych i ukośnie spodem skrzyżowanych. Nad hełmem w koronie pół jelenia złotego z koroną na szyi. Labry czerwone podbite srebrem. Odmiana udzielona Zygmuntovi Stoszkowi z Kunic i Olbrachcie, dworzaninowi, przez Kazimierza Jagiełłończyka w Piotrkowie 16 Grudnia r. 1484. Najstarszy to ślad udostojnienia herbowego przez królów naszych. *Paprz., Zręcałto 412; Piek. 80 i 169.*

ŁĘSKI I, Lendzki, Lencki cz. Janina odm. — W polu złotem — mniejsza tarcza czerwona. Nad hełmem w koronie ogon pawi. Odmiana przysługująca Łęskim, osiadłym w naszym wieku w Prusach wschodnich. *Her. Kr. Pol.; Sieb. III. 2. tekst 238, tabl. 292; Bork. 206 i 224.*

Jest rodzina Łędzkich z Łędu w lubelskiem w XVII stuleciu osiadła i Łęskich, z Łęki z przydomkiem de Zem w sandomierskiem i na Rusi w XVI stuleciu — obie herbu Janina.

ŁĘTOWSKI, (Lantoske, Lantow, Lantosch), cz. Ostrzew odm. — Na tarczy ściętej w polu górnem srebrnem — pas poprzeczny błękitny, w dolnem czerwonym — z za pieńka prosto na lewo stojącego ociętego wyskakujący wilk czarny. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie: białe błękitne i czerwone. Labry z prawej błękitne, z lewej czerwone — podbite srebrem. Odmiana przysługująca Łętowskim w Prusiech — niektórzy używali tam przydomku Gąsiorowski. *Nies.; Sieb. VI. 9. 31; Bork.*

ŁĘTOWSKI II. — W polu barwy niewiadomej — nad pasem poprzecznym — pół wilka. Nad hełmem z labrami trzy pióra strusie. Odmiana poprzedniego. *Sieb. VI. 9. 31.*

ŁĘTOWSKI III. — W polu złotem — za pniem ociętym prosto w środku tarczy stojącym — wilk biegnący w poprzek. Nad hełmem w koronie trzy listki jakby lipowe. Odmiana podobna Bagmihla IV. 148 najzwyczajniejsza. *Sieb. VI. 9. 31.*

ŁODZIA I, Łodziec. — W polu czerwonym — złota łódź. Nad hełmem w koronie na pawim łogonie łódź złota. Jeden z najstarszych herbów polskich. W zapiskach sądowych przychodzi najwcześniej w r. 1411, ale znajduje się na licznych pieczęciach średniowiecznych. *Dług.; Biel.; Papr.; Okol.; Kojat.; Nies.; Ulan.; Heraldyka Piek.*

ŁODZIA II. — W polu barwy niewiadomej — łódź z krzyżem na środku. Nad tarczą infuła biskupia a przez nią prawo-ukośnie pastorał. Herb jakoby Jędrzeja, siódmego biskupa wileńskiego, w XV stuleciu według Kojalowicza; — Okolski jednak daje mu herb Szeliga. *Okol.; Kojat.; Nies.*

ŁODZIA III. — Z pieczęci Wojciecha z Kroźny, syna Mikołaja, wojewody kaliskiego z r. 1315 w Kodeksie dyplomatycznym wielkopolskim N. 977. *Heraldyka Piek. 99.*

ŁODZIA IV. — W polu ukośną szachownicą szrafirowanem — łódź. Z pieczęci Mikołaja z Kurnika, doktora dekretów a proboszcza u N. P. Maryi w Krakowie z r. 1373. *Heraldyka Piek. 99.*

ŁODZIA V. — Na tarczy — łódź. Z pieczęci Wyszoty z Kornika, ziemianina wielkopolskiego z roku 1382. *Heraldyka Piek. 99.*

ŁODZIA, VI. — W polu czerwonym — łódź złota. Według roli marszałkowskiej z r. 1461. *Loreidan Larchey, Armorial du XVs.; Dług.; Biel.; Papr.; Okol.; Nies.; Herald. Piek. 368.*

ŁODZIAN. — W polu czerwonym — złota łódź z masztem i chorągiewką srebrną na której gwiazda sześciopromienna złota. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Nadany Żabińskiemu w Królestwie Polskim. *Sp. szl. pol.; Album Chrzęścijański N. 528; Bork.*

ŁOKTOWSKI cz. Kroje odm. — W polu barwy niewiadomej — nad trzema krojami w gwiazdę: dwa i jeden — kruk z pierścieniem w dziobie. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. *Arch. Skarbu w Warsz. ks. Pobor. 59, N. kwitła 1890; zapiski WP. Dziadulewicz.*

ŁOSIATYŃSKI. — W polu czerwonym — nad kołem zawierającym krzyż równoramienny — strzała żelazem do góry. Nad hełmem autorowie klejnotu nie podają. Herb Łosiatyńskich w XVI stuleciu na Wołyniu osiadłych. *Paprz.; Okol.; Nies.*

ŁOSOWICZ cz. Syrokomla odm. albo złamana. — W polu czerwonym — dwie krokwie srebrne tworzące niecałą literę **W** — połowę drugą mając na dół załamana — na wierzchu krzyż. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Herb Łosowiczów na Litwie. Okolski im herb Rozmiar niewłaściwie przypisał. *Okol.; Kojat. 273; Nies.; Sieb.*

ŁOŚ Hrabia cz. Dąbrowa odm. — W polu błękitnym — podkowa srebrna ocelami na dół z krzyżem kawalerskim złotym na barku i przy każdym ocelu — te dwa ostatnie ukośnie do ocelów. Nad koroną hrabiowską i hełmem ukoronowanym — skrzydło przeszyte strzałą. Labry błękitne, z prawej srebrem, z lewej złotem podbite. Herb rodziny mazowieckiej na Krzynowłodzu w przasnyskiem od XVI wieku z przydomkiem Januszowskich z Grodkowa w ziemi dobrzyńskiej piszącej się, z której gałęzi na Pomorzu, w Prusiech zachodnich i na Rusi czerwonej od r. 1500 osiedlone. Jedna z nich otrzymała tytuł hrabiowski w Galicyi r. 1783 i 1789, potwierdzony w Rosyi 1844, druga otrzymała przyznanie tytułu w Austrii r. 1861. *Paprz.; Okol.; Nies.; Sieb. IV. 14. 93; Bork.*

ŁOWEJKO, Łowiejko, Łowejko, Łowika cz. Kotwica odm. — W polu czerwonym — kotwica srebrna zamiast słupa jakby nawiazanie mająca. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Herb Łowejków na Litwie w mińskiem i mozyrskiem w XVI i XVII stuleciu. Hr. Borkowski przypisuje Łowejków do herbu Kmicic. *Kojat.; Nies.; Piek. tabl. VIII. N. 69.*

ŁÓDŹ. — W polu barwy niewiadomej łódź. Nad hełmem trzy pióra strusie. Nadany Franciszkowi Boleskiemu, porucznikowi wojsk koronnych, przez Stanisława Augusta, króla polskiego 17 Lutego r. 1778. w XVII stuleciu Bolescy albo Bolewscy herbu Łodzia. *Kanc. ks. 45, 46 f. 26; Nies.; zapiski WP. Jackowskiego.*

ŁUBIEŃSKI Hrabia cz. Pomian odm. — Na tarczy złotem obramowanej pięciodzielnej w polu I czerwonym baran srebrny (*Junossa*); w II błękitnym — czarna głowa żubrza mieczem prawo-ukośnie przebita (*Pomian*); w III złotem na siwym koniu rycerz zbrojny z mieczem w prawej, w lewej z tarczą o podwójnym krzyżu (*Pogoń*); w IV zielonem nad i pod pasem czerwonym z trzema różami srebrne jelenie w biegu (*Ssembek*); w V srebrnym, złotem obramowanym — głowa żubrza, mieczem prawo-ukośnie przebita (*Pomian*). Nad koroną hrabiowską i hełmem ukoronowanym ręka zbrojna z mieczem. Labry srebrne podbite złotem. Tarczę podtrzymują zbrojni rycerze na kopiach wsparci, na hełmach mający pióra strusie czarne, srebrne, czerwone i błękitne. Herb rodziny sieradzkiej z Łubny, jednego pochodzenia z Cieńskiem, z której gałęzi otrzymała tytuł hrabiowski w Prusiech 5 Lipca r. 1798, przyznany w Rosyi 28 Kwietnia r. 1844. *Nies.; Her. Kr. Pol.; Sieb. IV. 14; Bork.*

ŁUK, Łuk napięty. — W polu czerwonym — łuk napięty srebrny. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Herb stary na Litwie i Rusi. *Kojat.; Nies.*

ŁUKASZEWICZ I cz. Trąby odm. — W polu srebrnym pod dwoma czerwonymi skrzydłami — trzy czarne trąby w złoto oprawne, w gwiazdę ułożone, munsztukami zetknięte. Nad hełmem w koronie pół rycerza z mieczem w prawej — lewą ma na boku opartą. Labry czerwone podbite srebrem. Odmiana przysługująca Łukaszeiczom w poznańskiem osiadłym. *Sieb. III. 2. 298.*

ŁUKASZEWICZ II cz. Trójstrzał odm. — W polu błękitnym — korona złota dwiema złotymi strzałami ukośnie skrzyżowanymi żelźcami do góry przeszyta. Nad hełmem w koronie na pięciu piórach strusich ręka zbrojna ze strzałą w poprzek wzniesioną. Nadany Teodorowi Łukasiewiczowi non praeciso scartabellatu r. 1790. Żychliński nazywa ten herb Łukiem? *Żychl. VI. 231.*

ŁUKAWIECKI cz. Sas odm. — W polu błękitnym — pod rogami złotego półksiężycy — złota strzała żelźcem na dół między dwiema sześciopromiennymi złotymi gwiazdami. Nad hełmem w koronie ogon pawi, złotą strzałą przeszyty. Odmiana przysługująca Łukawieckim z Łukawiec w halickim zapisanym do szlachty galicyjskiej w r. 1782. *Pocz. szl. gal.; Sieb. IV. 14. 5; Bork.*

ŁUKOCZ I. — W polu błękitnym lub czerwonym — nad srebrnym murem blankowanym — czarna dzicza głowa z dwoma kłosami pszenicy w pysku. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Herb przysługujący Łukockim albo Łukowskim z Łukowa — w Prusiech i na Litwie. *Okol.; Kojat.; Nies.*

ŁUKOCZ III, (*Luckotsin*). — W polu srebrnym nad murem czerwonym blankowanym — pół czarnego wilka z dwoma kłosami pszenicy w pysku. Nad hełmem w koronie pół wilka z kłosami jak na tarczy. Labry czerwone podbite srebrem. Odmiana z herbarza niemieckiego. *Sieb. VI. 4. 32.*

ŁUKOMSKI Książę cz. Roch albo Pierzchała odm. — W polu czerwonym — na trzech srebrnych belkach poprzecznych ku dołowi coraz mniejszych — srebrna lilia z krzyżem na wierzchu. Nad hełmem książęca korona. Herb książąt Łukomskich albo Łukomlskich, których Okolski wywodzi od Andrzeja Olgerdowicza, a Kojatowicz od siostry Jagielly, Karamzin zaś z plemienia Wielkiego księcia Włodzimierza kijowskiego, inni od kniaziów połockich i starodubowskich. Wolff biorąc pod uwagę posiadane majątki w połockiem, przypuszcza że pochodzą od kniaziów w połockiem osiedlonych jak Drucy, Odyncewicze. *Okol.; Kojat.; Nies.; Wolff.*

ŁUŻOWSKI cz. Abdank odm. — W polu barwy niewiadomej — pod belką poprzeczną dwie łukowki tworzące literę **W**. Odmiana ruska z pieczęci Hrehorego Łużowskiego z r. 1569 w zbiorze Rułikowskiego. *Piek. tabl. III. N. 9.*

ŁYSIENKO. — W polu złotem — szabla rękojeścią do góry — strzałą żelźcem na dół lewo-ukośnie przeszyta. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Herb Łysienki r. 1670. *Obszca. Gerb. I; Krzyż.; Bork.*

ŁYSKOWSKI cz. Poraj odm. — W polu błękitnym — na pasie srebrnym prawo-ukośnym pięć czerwonych pięciolistnych róż. Nad hełmem w koronie na gałązce z dwiema odnóżkami po każdej stronie, po trzy listki każda mającemi — róża czerwona. Odmiana przysługująca Łyskowskim w połockiem. Atoli Niesiecki herbu nieopisuje. Znajdujemy zaś u Siebmachera von Koschembar Łyskowskich w Prusiech zachodnich osiadłych, pieczętujących się pięciu różami. Wnosić można że ci sami. *Nies.; Sieb. III. 2. 300; Bork.*

ŁYŚNIEWSKI I. — Na tarczy ściętej — w polu górnym srebrnym — z za drzewa zielonego wyskakuje wiewiórka czerwona w prawo ku wieży czerwonej blankowanej; w polu zaś dolnym srebrnym — dwa pasy czarne lewo-ukośnie. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie: białe między czerwonymi. Labry z prawej czerwone podbite złotem, z lewej czarne podbite srebrem. Jest odmiana z innym klejnotem w hełmie: między dwoma skrzydłami rycerz zbrojny z mieczem, zupełnie przypominająca układem Achingera III; patrz Księga Herbowa str. 12. Herb przysługujący rodzinie polskiego pochodzenia w Prusiech i na Pomorzu. *Riet.; Sieb. III. 2. 300 i VI. 9. 35.*

ŁYŃSIEWSKI II. — W polu złotem — na zielonej murawie — wieża blankowana czerwona z prawej strony, a dalej drzewo zielone, pod którym z lewej strony wiewiórka czerwona orzech gryząca. Odmiana powyższego. *Riet.*

ŁYŻYŃSKI cz. Lubicz odm. — W polu czerwonym — podkowa srebrna ocelami na dół z jednym krzyżem kawalerskim złotym na barku, z drugim we środku. Nad tarczą korona. Nadany wraz nobilitacją Franciszkowi i Ludwikowi, braciom Abramowiczom-Lyżyńskim z rodziny neofickiej, przez Stanisława Augusta, króla polskiego r. 1764, potwierdzony 28 Lutego r. 1763. *Lib. ins. Mag. Duc. Lit. (M. Lit.) ks. 190 f. 24; Kanc. ks. 42a f. 11; Bork.; zapiski WP. Jackowskiego.*

HERBY ZNANE TYLKO Z NAZWY.

M.

1. Macejowski.
2. Macerowicz.
3. Maćkiewicz.
4. Maczuła.
5. Madelaine.
6. Magieln v. Megieln.
7. Magnifik.
8. Magneparlant.
9. Majerhoffer.
10. Majowski.
11. Makay.
12. Makarowicz.
12. Makarowski.
13. Makułowicz.
14. Malawski.
15. Małaj.
16. Malcz.
17. Malenberg.
18. Malineskul.
19. Malewicz.
20. Maliński.
21. Malkiewicz.
22. Malinkowski v. Sas odm.
23. Malkowski.
24. Małojed.
25. Małyński Hrabia.
26. Mamruz.
27. Maćiwoda.
28. Maneskul.
29. Manierowicz.
30. Manina.
31. Mańkowski.
32. Manroti.
33. Mansur.
34. Manugiewicz.
35. Maranienko.
36. Marcinskiewicz.
37. Marcolini.
38. Margelik.
39. Margiewicz.
40. Marion.
41. Marischler.
42. Marko.
43. Markowski.
44. Marmo.
45. Maszewa.
46. Martemberski.
47. Martusewicz.
48. Maryan.
49. Mariani.
50. Masłowski.
51. Masser.
52. Massin.
53. Massonowski.
54. Masson.
55. Massulewicz.
56. Maszadro.
57. Matejkowski.
58. Matłazyński.
59. Mauraty.
60. Mazowiecki.

61. Mazini.
62. Medera.
63. Medyński.
64. Mehler.
65. Meiding.
66. Meindets.
67. Melbechowski.
68. Merlini.
69. Meszek.
70. Metelicki-Koroway.
71. Metych.
72. Metycki.
73. Metta.
74. Meyfland.
75. Mezer.
76. Mezonow.
77. Michajluk.
78. Michelson.
79. Middleton.
80. Miecz.
81. Mieczosław.
82. Mielczarski v. Milczarski.
83. Mieński.
84. Mierowicz.
85. Miśicki.
86. Mikin.
87. Mikuli.
88. Milanowski v. Gała.
89. Milton.
90. Milthomman.
91. Milwid.
92. Miłkomanowicz.
93. Miłoszewski.
94. Miłoszkowicz.
95. Miłżecki v. Przyjaciół odm.
96. Minchhaus.
97. Miniewski.
98. Minigerode.
99. Minticz.
100. Miranowicz.
101. Miris.
102. Mironowiski.
103. Mischurowicz.
104. Mises.
105. Misiurkiewicz.
106. Miszczecko.
107. Mitczeńko.
108. Mitchel.
109. Miteskul.
110. Mistyan.
111. Mitzler.
112. Mizarej.
113. Mizgier.
114. Młodzian.
115. Moczurko.
116. Moczyński.
117. Modlibór.
118. Mohrenheim.
119. Mojsa.
120. Mokogi.
121. Mokrański.
122. Möller.
123. Molmor.

124. Molochowicz.
125. Moneta.
126. Moranti.
127. Morelli.
128. Moretto.
129. Mormuza.
130. Morgulec.
131. Moron.
132. Moroz.
133. Morynowicz.
134. Morzkowski.
135. Mostyniec.
136. Moszoł.
137. Moszoro.
138. Motzok.
139. Mozer.
140. Mroczkowski.
141. Mucharski v. Gozdawa odm.
142. Mudrejko.
143. Muliński.
144. Müller-Bojsławski.
145. Mulnier de Barnevall.
146. Mutkuman.
147. Mumkiewicz.
148. Muntian.
149. Muńcza.
150. Muraszka.
151. Muskata.
152. Mustaszczka.
153. Musuła.
154. Muszyński.
155. Mutesiani.
156. Mysak.
157. Myślikowski.
158. Myśliwiec.
159. Mazgayło.
160. Mzatyecz.

N.

161. Nakażny.
162. Nakcyanowicz.
163. Nakielski.
164. Namysłowski.
165. Narbutt.
166. Nargiełło.
167. Narkun.
168. Nassalski.
169. Nawrotnik.
170. Nawsuc.
171. Necz.
172. Nejmanowski.
173. Nerezyusz.
174. Nerchen.
175. Nerpalis.
176. Netta.
177. Newe.
178. Newlicz.
179. Newman.
180. Neystadt.

181. Nicowski.	206. Obrona.	238. On
182. Nielepszyc.	207. Obuch.	239. On
183. Nieszokoć.	208. Ochabowicz.	240. Opaczewski.
184. Niewierawski	209. Oczapowski.	241. Opieński.
185. Nikuta.	210. Oczko.	242. Opryszek.
186. Nimze bar.	211. Oczarski.	243. Ordynka.
187. Niwa.	212. Oczkowski.	244. Oręż.
188. Nizowski.	213. Odpowicz.	245. Orgevall.
189. Noćlawski.	214. O'Donnel.	246. Orkus.
190. Nolkin.	215. Odsiecz.	247. Orlanowski.
191. Norek.	216. Odyńcewicz.	248. Orlicz.
192. Norgała.	217. Offmański.	249. Orliński.
193. Nosacz.	218. Ogilbaffe.	250. Orłowski.
194. Nowacki.	219. Ogilvier.	251. Ormianowski.
195. Nowasz v. Nowersz.	220. Ognicki.	252. Orosa.
196. Nowicki IV lub V.	221. Ogoński.	253. Orpetan.
197. Nowikiewicz	222. Ohanowicz.	254. Orszulski.
198. Nowosiel.	223. Okelli.	255. Oryż.
199. Nowowron.	224. Okno złote.	256. Osieński.
200. Nurkowicz.	225. Olbrycht.	257. Osmański.
201. Nurowski.	227. Olechowski.	258. Ostas.
202. Nyra.	228. Olejewski.	259. Ostaszewski.
	229. Olekszy.	260. Ostromierz.
	230. Olefir	261. Osuszk.
	231. Olgerd.	262. Oświecimski.
	232. Olivenberg.	263. Oświecimski.
	233. Olkowicz.	264. Otto de Gleichmann.
	234. Olszer.	265. Ottyng.
	235. Olszter.	266. Overlacker.
	236. Olszyny.	267. Ozreński.
	237. Olgiszewicz.	268. Ozygalka.
- O.
203. Obduła.
204. Oberganoi.
205. Obraziec.

UPRASZA SIĘ O NADSYŁANIE RYSUNKÓW Z DOWODAMI.